

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka [http://
eestielu.delfi.ee](http://eestielu.delfi.ee)

Nr 10 (233)

OKTOOBER 2013

TASUTA

Ole koos meiega: **facebook**

Kohaliku volikogu valimised Väike-Maarjas 20. oktoobril 2013

Valla valimiskomisjon on ametis hääle ülelugemisega. Ilve Tobrelutsu foto.

Tarkus on nagu jõgi – mida sügavam ta on, seda vähem häält ta teeb. Meie valimiskampaaniates aga selline tarkus seekord küll kahjuks kuidagi ei kajastunud ja heale valimistavale lihtsalt vilistati (eriti kehtib see loomulikult Tallinna kohta).

Väike-Maarja vallas registreerisid end seekord kohalike volikogude valimistele VALIMISLIIT MEIE PANDIVERE (VL MEIE PANDIVERE), Eesti Keskerakond, Erakond Isamaa ja Res Publica Liit, valimisliit RUKKILILL (VL RUKKILILL), Eesti Reformierakond ja üksikkandidaat Sven Kesler.

Valimispäeval oli valijate nimekirja

kantud 3869 valijat (nende hulgas ka üks Hollandi kodanik). Hääli jagati 110 kandidaadile (eelmistel valimistel – 2009. a – oli 101 kandidaati), kes soovisid saada ühte volikogu 19-st mandaadist (eelmises volikogus oli 21 kohta).

Valimisaktiivsuseks kujunes valimispäeva lõpuks 60%, eelmistel valimistel 61%. Kehtivaid E-hääli anti

seekord 445, 2009. a. oli see arv 376.

Nende andmete põhjal kujunes valimiskünniseks 115,1 häält ja selle ületasid kõik osalenud erakonnad ning valimisliidud. Üksikkandidaat Sven Kesler kogus 95 häält ja valimiskünnist ei ületanud. Pärast kehtivate hääle jagamist mandaatide arvuga (2302/19) kujunes lihtkvoodiks 121,16 häält.

Valimisaktiivsus jaoskondade järgi:

Jaoskond nr 3 (Triigi):	363	230	63,4%
Jaoskond nr 1 (Väike-Maarja):	2084	1288	61,8%
Jaoskond nr 4 (Simuna):	721	417	57,8%
Jaoskond nr 2 (Kiltsi):	701	386	55,1%
Vallas kokku:	3869	2321	60,0%
Kehtivaid hääli kokku: 2302			

Valimiste tulemused nimekirjade järgi:

VALIMISLIIT MEIE PANDIVERE -	693 häält
Eesti Keskerakond -	453 häält
Eesti Reformierakond -	421 häält
Erakond Isamaa ja Res Publica Liit -	346 häält
Valimisliit RUKKILILL -	294 häält

Ainsana sai lihtkvoodi alusel mandaadi Indrek Kesküla (Eesti Reformierakond), kes kogus 292 häält (rekordiline tulemus).

Ülejäänud 18 mandaati jagati võrdlusarvude alusel järgmiselt:

Tarmo Rebane (VL MEIE PANDIVERE)	64 häält
Siret Kotka (Eesti Keskerakond)	86 häält
Mall Lepiksoo (VL MEIE PANDIVERE)	63 häält
Reet Reimann (Erakond Isamaa ja Res Publica Liit)	103 häält
Aare Kalson (VL RUKKILILL)	88 häält
Raili Sirgmetts (VL MEIE PANDIVERE)	58 häält
Hans Kruusamägi (Eesti Keskerakond)	47 häält
Avo Part (Eesti Reformierakond)	34 häält
Luule Matrov (VL MEIE PANDIVERE)	55 häält
Teet Paju (Erakond Isamaa ja Res Publica Liit)	66 häält
Siret Stoltzen (Eesti Keskerakond)	41 häält
Allan Alt (VL RUKKILILL)	49 häält
Ants Einsalu (Eesti Reformierakond)	17 häält
Ene Preem (VL MEIE PANDIVERE)	36 häält
Jaanus Kull (VL MEIE PANDIVERE)	34 häält
Väino Haiba (Erakond Isamaa ja Res Publica Liit)	58 häält
Mart Pruul (Eesti Keskerakond)	25 häält
Luule Horeb (Eesti Reformierakond)	13 häält

Seega jagunesid volikogu kohad järgmiselt:

VALIMISLIIT MEIE PANDIVERE	6 kohta
Eesti Keskerakond	4 kohta
Eesti Reformierakond	4 kohta
Erakond Isamaa ja Res Publica Liit	3 kohta
Valimisliit RUKKILILL	2 kohta

Võimalikud asendusliikmete kandidaadid:

VALIMISLIIT MEIE PANDIVERE:

1) Ants Rikberg, 2) Ott Läänemets, 3) Reet Maadla, 4) Vallo Taar.

Eesti Keskerakond:

1) Voldemar Aksel, 2) Anu Loorits, 3) Kulle Põldmaa, 4) Maie Rand.

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit:

1) Jaak Aader, 2) Tauno Ojasaar, 3) Urmas Kullas, 4) Mihkel Mehiste.

Valimisliit RUKKILILL:

1) Jüri Elmend, 2) Arvi Rotka, 3) Aino Midt, 4) Marika Karron.

Eesti Reformierakond:

1) Indrek Mägi, 2) Li-Ann Lehtmets, 3) Aare Prants, 4) Ermo Lood.

Arvo Vallats,

Väike-Maarja valla valimiskomisjoni aseesimees

AITÄH kõigile vallaelanikele, kes osalesid valimistel!

Teie toetus Väike-Maaja valla 2013. aasta valla-volikogu kandidaatidele näitab, et Väike-Maarja vallavalitsuse ja vallavolikogu tänased tegevused on usaldusväärsed ning põhjendatud.

See näitab ka usaldust ja rahulolu paljude nende tublide ja töökate inimeste suhtes, kes töötavad nii valla koolides, lasteaedades, hooldekodudes, vallavalitsuses või teistes valla allasutustes.

Suur, suur aitäh!

Ene Preem, VL Meie Pandivere esindaja ja

Indrek Kesküla, Eesti Reformierakonna esindaja

Muusikakooli ruumid said paremasse seisu

Tänavu suvel-sügisel käis vilgas remonditegevus Väike-Maarja seltsimajas. Renoveerimistööde käigus vahetati hoone esifassaadi nii I kui II korruse aknad ja jalutussaali välisüksed. Tõhus remont tehti muusikakooli ruumides – vahetati ukсед, uuendati seinu, lagesid ja põrandaid. Muusikakooli klassiruumid said nüüd helikindlaks.

Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilased said tubli tulemuse mälumängus

XI Eesti koolinoorte mälumängu meistrivõistluste Lääne-Virumaa eelvoorus saavutasid Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilased nii põhikooli kui ka gümnaasiumi arvestuses esikoha.

Põhikooli võistkonda kuulusid Markus Tiigimäe, Kelly Olvi, Liisa Siirak, Railo Aimse, gümnaasiumi võistkonda kuulusid Thomas Tammus, Johannes Richard Sepping, Kevin Hövelson ja Hannamari Soidla.

Tööd läksid kokku maksma 32 163 eurot. 27 338 eurot saadi toetust Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse regionaalsete investeeringutoetuste programmist. Sellele lisandus valla omaosalus 4 825 eurot.

Renoveerimistööd teostas Oto Ehitus OÜ.

Meie gümnaasiumiastme teine võistkond, koosseisus Joosep Vainult, Jõrgen Kivila, Anu Limberg ja Argo Metsaru, saavutas kolmanda koha.

Mälumängureid juhendas ja valmistas võistlusteks ette õpetaja Tauno Tihti.

Eelvoorus oli 40 küsimust eri elualadel. Eelvooru võitjad igas maakonnas nii põhi- kui keskkoolivõistkondade arvestuses pääsevad otse kevadisse finaali. Finaal leiab aset laupäeval, 5.

Hajaasustusprogrammist saab toetust üheksa peret

Väike-Maarja vald osaleb 2013. a hajaasustusprogrammis, mille eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele head elutingimused ning aidata seeläbi kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Programmist sai toetust taotleda veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide, juurdepääsuteede ja autonoomsete elektrisüsteemide rajamiseks.

Väike-Maarja vallast tuli kokku 10 toetusavaldust, üheksa neist saab toetuse osaliseks.

aprillil 2014 – nagu juba aastaid tavaks, Viimsi kooli avaras saalis ning aatriumis.

Hoiame põialt meie noortele tublidele mälumänguritele vabariikliku voo-ru finaalis!

Helina Lükk

gümnaasiumi huvijuht

Vallavanema kuu

Selle artikli kirjutamise ajal on kohalike omavalitsuste valimiseni veel 5 päeva ning siis selgub uus vallavolikogu koosseis. Ennustada? Vallavanematele on ju „ennustamine“ tavaline tegevus. Peame ju iga-aastase vallaelarve koostamisel näiteks ennustama talvist lumesademete hulka, et määrata teedele ja tänavate lumetõrjele kuluvaid summasid. Reaalselt me seda muidugi nõ kohvipaksu pealt ei ennusta, vaid vallaelarve koostamisel on võimalik kasutada eelmiste aastate kogemusi ning statistilist analüüsi. Lugeses seda artiklit on valimistulemused juba selgunud ning ennustama ma ei hakka. Te olete oma valiku teinud ning selle alusel on usalduse saanud volikogu liikmetele pandud ka kohustused.

Ükskõik milline see tulemus ka ei oleks, tahan värskest valitud vallavolikogule kõvasti jõudu soovida, sest uus periood ei ole just lihtne. Algab ka uus Euroopa Liidu eelarveperiood 2014-2020 ning kuigi suures plaanis on rahade kasutamise raamid osaliselt selgunud, siis meie omavalitsuse inimeste jaoks ei ole tegelikult veel midagi konkreetset teada. Toon siin välja ühe uudistest väljarebitud katke meid oluliselt mõjutava maaelu arengukava 2014-2020 kajastamisest BNS-is 10.09.2013: „... Euroopa Liidu vahenditest on lootust saada 935 miljonit eurot maaelu arengukava täideviimiseks, kuid samas pole veel langetatud lõplikku otsust vahendite täpse jaotamise kohta. Suve jooksul on põllumajandusorganisatsioonid korduvalt avaldanud pahameelt praeguse arengukava eelnõu kohta, väiketootjad on veendunud, et eelnõu on suurtootjate kasuks kallutatud, ja suurtootjad on veendunud vastupidises...“ /tsitaadi lõpp/ Kuidagi eestlaslikult tuttav tuleb ette? Selle arengukavaga on seotud tegelikult kõik meie inimesed ning antavate toetuste prioriteetidest sõltub oluliselt meie lähituleviku elukeskkond. Maaelu ei ole enam ammu ainult mürisev traktor adra ees või oksatraadiga piiratud loomakarj. Just põllumajanduses on töökohtade arv viimastel aastakümnetel oluliselt vähenenud ning inimtöö-

jõud on asendatud uue tehnoloogiaga. Uued töökohad on tekkinud peamiselt mittepõllumajandusliku väikeettevõtluse valdkondades. Selge on, et see trend ka jätkub. Seega, kui maal paiknevate töökohtade ja elanike arv on omavahelises korrelatsioonis, siis just mittepõllumajandusliku väikeettevõtluse toetusmeetmed on meile olulised. Maamajanduse mitmekesistamine ja regionaalne toetamine võimaldab luua uusi töökohti, pakkuda paikonna elanikele vajalikke teenuseid ning selle abil vähendada inimeste lahkumist linnadesse. Omavalitsuste roll on sellist üldisemat keskkonda soodustada. Väike-Maarja vald on seda teinud ning seda tuleb ka jätkata. Oluline on ju veeja kanaliseerimisvõime olemusolu, elektrivõimsused, juurdepääsetavus, kolhoosist jäänud seni kasutamata hoonete seisukord ning ka üld- ja detailplaneeringute nõuded ettevõtluspiirkondades, alustava ettevõtja toetus ja nõustamine jms. Samas on oluline ka omavalitsuse kui organisatsiooni suurus ja toimimine.

3. oktoobril oli kõigil huvitatutel võimalik osaleda Väike-Maarja seltsimajas toimunud avalikul arutelul, kus esines hr Sulev Valner teemal „Piirkondlik tõmbekeskus: uued võimalused või kogukonnast kaugenemine?“. Sulev Valner on Siseministeeriumis omavalitsusreformi projektijuht ning hetkel üks vähestest, kes omab üle-eestilist ülevaadet omavalitsuste tänasest seisust ning mida omavalitsusjuhid nn tõmbekeskuste reformist ise arvavad. Mis moodustis see üldse on, nn tõmbekeskus? Vastavalt omavalitsusreformi seaduse eelnõu seletuskirjale on tõmbekeskus tagamaast kuni 30-minutilise autosõidu raadiuses ja oluline pendelrände sihtkoht – inimesed käivad seal tööl, lapsed käivad seal koolis (gümnaasium, põhikool, huviharidus), kodanikud tarbivad avalikke teenuseid (lasteaed, raamatukogu, tervisekeskus, ühistranspordikeskus, turvateenus, sotsiaalteenused, vabaaja veetmise teenused, sportimisvõimalused) ja erasektori teenuseid (esmatarbekaupade poed, tööstuskaupade poed, tankla,

Pidulik hetk Väike-Maarja Gümnaasiumi 140. aastapäeva aktuselt. Kalev Zimmermanni foto.

apteek, postkontor, autoremont, toitlustusasutused, pank/sularahaautomaat). Tõmbekeskuste idee lähtekoht: selleks, et elu ei koonduks vaid Tallinna ja Tartu linnapiirkonda, tuleb toetada teistes piirkondades osutatavate teenuste kvaliteedi ja mitmekesisuse suurendamist eeskätt piirkondlikes tõmbekeskustes kogu toimepiirkonna elanike jaoks. Elanikkonna lahkumise põhjusena tuuakse välja, et Eesti omavalitsuste suure arvu ja enamiku omavalitsuste väiksuse tõttu puudub suurel osal omavalitsustel kriitiline mass ja eelarveline võimekus, koondamaks piisavalt kompetentsi, et reaalselt kaasa rääkida kohaliku elukeskkonna kujundamisel ja pakkuda kvaliteetseid ava-

likke teenuseid. Seaduses on võetud selleks nõ kriitiliseks massiks elanike arv 5000 elanikku. Väike-Maarja vald oma 4800 elanikuga on sellele üsna lähedal ning ka Lääne-Virumaa maavanem on oma seisukohas Siseministeeriumile näinud ette, et meie maakonna lõuna osas oleks võimalik moodustada seniste omavalitsuste asemel üks suur omavalitsus.

Seni on Eesti omavalitsuste võimekuse tõstmiseks ja omavalitsuste ühinemiseks valitud absoluutse vabatahtlikkuse tee koos riigi rahalise toetusega. Ka Väike-Maarja ja Avanduse valla ühinemisega maksti meile ühinemistoetust, mis andis võimaluse korrastada munitsipaalhooneid mõlema valla

territooriumil. Uues seaduseelnõus on toetuse maksmise põhimõte jätkuvalt sees. Oluline osa on ka elanikkonnal endal, sest halduskorralduse muutmiseks on vaja küsida ka elanikkonna arvamust. Kui vaadata hetkel eelnõus kajastatud tähtaegu, siis valdade ja linnade ühinemisotsus koos nõutava dokumentatsiooniga tuleb esitada maavanemale hiljemalt 2014. aasta 30. juuniks. Juhul, kui see tähtaeg kehtima jääb, tuleb alustaval volikogul kohe esimesel tööaastal jõuda väga oluliste otsusteni.

Seega jõudu, koosmeelt ja põhjendatud otsuseid meile kõigile.

Indrek Kesküla

Kehtestati uus mittetulundusliku tegevuse toetamise kord

Septembrikuu volikogu võttis vastu määruse „Väike-Maarja valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks toetuse taotlemise ja kasutamise kord“.

Määrus reguleerib Väike-Maarja valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsootöö ning külaliikumise, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse edendamiseks toetuse taotlemist, menetlemist ja eraldamist ning toetuse kasutamise üle järelevalve teostamist.

Toetust saavad küsida mittetulundusühingud, sihtasutused ja seltsingud:

1) kes on registreeritud ja tegutsesid Väike-Maarja valla haldusterritooriumil ning kelle põhikirjaliste või lepingujärgsete eesmärkide hulka kuulub Väike-Maarja vallas kultuuri-, noorsoo- ja spordialase tegevuse arendamine või elukeskkonna parendamine või kohaliku omaalgatuse arengule kaasa aitamine;

2) kes on registreeritud ja tegutsesid põhiosas väljaspool Väike-Maarja valda, kuid kelle tegevusest saavad Väike-Maarja valla elanikud olulist kasu.

Toetust antakse tegevustoetusena mittetulundusühingutele ja sihtasutustele igapäevase tegevuse korraldamiseks ja jätkusuutlikkuse tagamiseks,

ühiekordse toetusena mittetulundusühingutele ja seltsingutele kohalikele elanikkonnale suunatud ürituste ja ühistegevuste (sh noorteprogrammide ja projektide) teostamiseks ning projektitoetusena mittetulundusühingutele erinevatest fondidest ja programmidest rahastatavate projektide kaasfinantseerimiseks.

Taotlus esitatakse Väike-Maarja Vallavalitsusele järgmistel tähtaegadel:

1) järgmiseks eelarveaastaks tegevustoetuse saamiseks jooksva eelarveaasta 15. oktoobriks;

2) järgneva aasta esimeseks poolaastaks planeeritavate ürituste korraldamiseks üldjuhul jooksva eelarveaasta 15. detsembriks;

3) jooksva aasta teiseks poolaastaks planeeritud ürituste ja ühistegevuste korraldamiseks üldjuhul jooksva eelarveaasta 15. maiks;

4) projektitoetuse saamiseks erinevatest fondidest ja programmidest rahastatavatele projektidele kogu eelarveaasta jooksul.

Toetust ei anta ühendustele, kes on aruande- ja maksuvõlglast.

Valla eelarvest ei toetata:

1) projektijuhtimisega seotud personalikulu;

2) toitlustus- ja toidukaupade ostmisega seotud kulud;

3) kinnisvara soetamist;

4) muid projekti elluviimise seisukohast põhjendamatuid ja ebaolulisi kulusid.

Oluline on teada, et kõik toetusest tehtavad kulud peavad olema tasutud toetuse saaja arvelduskontolt.

Vallavalitsus sõlmib toetuse saajaga lepingu ühe kuu jooksul arvates otsuse langetamisest. Sõlmitud toetuslepingu alusel kannab Väike-Maarja Vallavalitsus toetussumma üle toetuse saaja arveldusarvele.

Toetuse sihtotstarbelise ja toetuslepingu tingimustele vastava kasutamise kontrolli teostab vallavalitsus. Toetuse kasutamise kontrollimisel lähtub vallavalitsus taotlusest, toetuse andmise otsusest, toetuslepingust, aruannetest

ja vajadusel kohapealse kontrolli tulemustest.

Toetuse mittesihtotstarbelise kasutamise või toetuslepingu tingimuste muu rikkumise korral on vallavalitsusel õigus toetusleping üles öelda ja nõuda saadud toetuse kas täielikku või osalist tagastamist.

Määruse vastuvõtmisega tunnistati kehtetuks Väike-Maarja Vallavolikogu 13.04.2008 määrus nr 6 „Külaliikumise toetamise kord“.

Uus toetuste taotlemise kord ja toetuste taotlemiseks vajaliku vormid on ülevalla kodulehel.

Juhin teie tähelepanu asjaolule, et varem saadud toetuse kasutamise aruanne tuleb esitada uuel aruande vormil.

Küsimuste tekkimisel võtke ühendust arendus-ettevõtlusnõunikuga tel 329 5766, 523 9550 või e-posti aadressil ene.preem@v-maarja.ee.

Ene Preem
arendus-ettevõtlusnõunik

Väike-Maarja Spordikeskuse juhataja konkurss

Väike-Maarja Vallavalitsus kuulutas välja KONKURSI Väike-Maarja Spordikeskuse juhataja ametikohale. Spordikeskuse osad on Väike-Maarja spordihoone, siseliuväli, lasketiir ja Ebavere tervisespordikeskus.

Kandidaadilt eeldame:

- valmisolekut huvitavaks ja mitmekülgseks tegevuseks
- varasemat juhtimiskogemust ja sarnasel tegevusalal töötamise kogemust

- head suhtlusoskust, pingetaluvust ja koostöövalmidust
- arvuti kasutamise oskust

Tööleasumise aeg on **2. jaanuar 2014**.

Kandidaatidel palume esitada:

- avaldus
- motivatsioonikiri
- CV

Dokumendid palume esitada **hiljemalt 31.10.2013** aadressil: Pikk 7, 46202 Väike-Maarja Lääne-Virumaa või e-posti aadressil vv@v-maarja.ee

Info telefonil 510 7460 (Indrek Kesküla, vallavanem)

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 26. septembri volikogu istungil arutatust

Istungil osales 16 volikogu liiget.

1. Arengukava tegevuskava 2014-2019 ja eelarvestrateegia 2014-2017 II lugemine

Ette kandis arendus-ettevõtlusnõunik Ene Preem ja vallavanem Indrek Kesküla.

28. juunist kuni 23. augustini toimus Väike-Maarja valla arengukava tegevuskava 2014-2019 ja eelarvestrateegia 2014-2017 avalikustamine. Avalikud arutelud toimusid Väike-Maarja raamatukogus, Vao päevakeskuses, Triigi spordihoones ja Simuna rahvamajas. Tehti 5 muudatusettepanekut.

Marju Metsman palus läbi viia nimeline hääletamine.

Poolt: Sven Kesler, Jaanus Kull, Olev Liblikmann, Avo Part, Ants Rikberg, Teet Paju, Ene Preem, Merike Adamson, Mall Võhandu, Rein Möldre, Voldegar Akse, Hans Kruusamägi.

Vastu: Siret Stoltzen, Siret Kotka.

Erapooletud: Lia Kivaste, Marju Metsman

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla arengukava tegevuskava 2014-2019 ja eelarvestrateegia 2014-2017.

2. Väike-Maarja valla eelarvest mittetuluslikuks tegevuseks toetuste taotlemise, andmise ja kasutamise kord

Ette kandis arendus-ettevõtlusnõunik Ene Preem. Määrus hakkab reguleerima Väike-Maarja valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsootöö ning külaliikumise, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse edendamiseks toetuse taotlemist, toetuse menetlemist, toetuse eraldamist ja toetuse kasutamise üle järelevalve teostamist. Toetust antakse tegevustootusena, ühekordse toetuse na ja projektitoetusena. Toetust saavad taotleda mittetulusühingud, sihtasutused ja seltsingud, kes on registreeritud ja tegutsevad Väike-Maarja valla haldusterritooriumil või kes on registreeritud ja tegutsevad põhiosas väljaspool Väike-Maarja valda, kuid kelle tegevusest saavad Väike-Maarja valla elanikud olulist kasu. Toetust ei anta maksuvõlglastele. Määruses on sätestatud toetuse taotlemise tähtajad. Koos korraga on välja töötatud lisad (vormid). Määruse vastuvõtmisega tunnistatakse kehtetuks Väike-Maarja Vallavolikogu 13.04.2008 määrus nr 6 „Külaliikumise toetamise kord“. Selle korraga oli võimalik toetust taotleda

ainult külaseltsidel, teistel vabaühendustel seni toetuse taotlemise võimalust kehtiva korra kohaselt ei olnud.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla eelarvest mittetuluslikuks tegevuseks toetuste taotlemise, andmise ja kasutamise kord.

3. Vao Soojatarbijate Ühistu varade ülevõtmine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Vao Soojatarbijate Ühistu on teinud ettepaneku ühistu varade ülevõtmiseks. Vallavalitsuse poolt tehti ettepanek 2012. majandusaasta aruande korrigeerimiseks ja korteripõhiste lepingute lõpetamiseks ning lepingute sõlmimiseks kinnistupõhiselt. Volikogu otsuse eelnõule on lisatud varade inventuur. Ühistul on kohustused summas 7130,85 eurot, ühistule endale olakse võlgu 36084,71 eurot. Vao katlamaja vajab investeeringuid.

Otsustati võtta vastu Vao Soojatarbijate Ühistu vara.

4. Valla asutuse Väike-Maarja Valla Kommunaal põhimääruse muutmine

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Muudetakse põhimääruse paragrahvi 5 teksti, mis sõnastatakse järgmiselt:

„Asutuse tegevuse eesmärk on hallata Triigi ja Vao küla kaugküttesüsteemi ja Väike-Maarja sauna.“

Otsustati muuta valla asutuse Väike-Maarja Valla Kommunaal põhimäärust.

5. Varade üleandmine OÜ-le Pandivere Vesi

Ette kandis abivallavanem Kaarel Moisa.

Otsustati võõrandada otsustuskorras tasuta OÜ-le Pandivere Vesi valla omandis olevad vee- ja kanalisatsioonikompleksi kuuluvad.

6. Detailplaneeringute algatamine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter

Otsustati algatada detailplaneeringu koostamine lihtsustatud korras Väike-Maarja vallas Simuna alevikus Raja tn 21 asuva katastriüksuse maaalale ning algatada detailplaneeringu koostamine lihtsustatud korras Väike-Maarja vallas Simuna alevikus Uus tn 11 asuva katastriüksuse maa-alale.

7. Peremehetu ehitise hõivamine

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Otsustati tuvastada Vao külas asuva tehnovõrgu (paljasjuhtmeline raudbetoonmastidel 0,4kV õhuliini A-4x50 - 147,5m; A-4x35 - 1133,3m; 0,4kV maa-

kaabelliini AXP4x35 - 159,7m) peremehetus ja võtta nimetatud ehitis arvele Väike-Maarja valla omandina.

8. Jaoskonnakomisjonide moodustamine

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Otsustati nimetada hääletamise korraldamiseks ja valimisjaoskondades hääletamistulemuste kindlakstegemiseks jaoskonnakomisjonid kõigis valimisjaoskondades ning kinnitati jaoskonnakomisjonide koosseisud.

9. Väike-Maarja Muuseumi põhimääruse kehtestamine

Ette kandis haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Aare Treial.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja muuseumi põhimäärus.

Info

Vallavanem Indrek Kesküla andis infot järgmistel teemadel:

- OÜ SF Pandivere vaie vallavolikogu 29.08.2013 otsuse nr 22 ühistamiseks; - Pandivere Pansioni avamine Vao külas.

Järgmise vallavolikogu istungi kuupäev on 17. oktoober.

Simuna koolis ja spordihoones asendus elektriküte pelletiküttega

Enne kütteperioodi algust said valmis Simuna kooli ja spordihoone küttesüsteemi ja katlamaja rekonstrueerimistööd.

Kui siiani köeti hoonekompleksi vanemat osa halupuukatlagi ja kooli uut osa ning spordihoonet elektriga, siis sellest sügisest hakati kogu kompleksi kütma puidupelletitega.

Küttesüsteemi ehituse kogumaksumus oli 45 240 eurot, töid teostas Mindreks Grupp OÜ.

Katlamaja rekonstrueerimistööd teostas Emekan OÜ. Tööde käigus paigaldati olemasolevale juurde uus katel. Katlamaja rekonstrueerimise kogumaksumuseks kujunes 55 744 eurot. Katlamaja rekonstrueerimist toetas

Katlamaja pärast rekonstrueerimistööd. Leie Nõmmiste foto.

Keskonnainvesteeringute Keskus 50%

Viis energiasäästu soovitusi, mis on jõukohased ka lastele

Eesti Energia koostas lastele suunatud energiasäästu õppematerjalid. Eesti Energia energiasäästu õppematerjalidega saab tutvuda interneti-aadressil: <https://www.energia.ee/et/jarelkasv>

Valgustus: lülita välja

Keskmisses majapidamises kulub valgustusele aastas ligi 70 eurot, ehk 20-25% kogu elektrikulust. Just seetõttu tuleb ruumist lahkudes või päeval ajal lambid välja lülitada. Ühtlasi tuleks toas kasutada vaid neid valgusteid, mida on parasjagu tarvis. Nii näiteks pole mõtet põletada laualampi, kui laua taga parasjagu ei istuta ning päeval tuleks pigem kardinal eest tõmata kui lambivalgusel elada.

Küte: tuuluta vaid lühiajaliselt

Lastele tuleks meelde tuletada, et kui tuba tundub liiga palav, tasub aken avada tuulutamiseks vaid lühiajaliselt. Ühtlasi ei tasuks hoida akent pidevas tuulutusasendis (mikrotuulutus), sest sedasi pääseb kogu soojusenergia aknast välja. Samal põhjusel tuleks alati enda järel sulgeda välisuks.

Vesi: keera kinni või vähenda survet

Nõude pesemisel ei tohiks lasta veel suurel surveel niisama joosta, sama

kehtib hambapesul. Kui voolavat vett parasjagu tarvis pole, tuleks kraan sulgeda. Ühtlasi ei ole vaja nõusid pesta tulises vees. Vee puhul kehtib lihtne reegel – veekulu hoida kokku vähem vett kasutades, energiakulu alaneb aga seetõttu, et vee soojendamiseks kulub vähem energiat.

Külmik: sulge uks korralikult

Külmiku uks tuleb alati korralikult sulgeda, sest kogu sooja õhu, mis külmkappi pääseb, peab külmik uuesti jahutama. Iga ukse avamisega pääseb külmikust keskmiselt välja 30% külmast õhust. Seega – mida pikemalt avatud külmiku ees oma soovide üle mõtiskleda, seda suurem on külmiku energia tarve.

Laadijad: ühenda seinakontaktist lahti

Kõik seinastepsplisse jäetud adapterid ja laadijad tarbivad elektrit. Energia säästmiseks tuleks need alati pärast kasutamist seinakontaktist välja tõmata. Vihje vanematele – see soovitus puudutab ka elektrihambaharjade laadijaid ja seinakontakti jäetud pardleid.

Eliis Vennik

Eesti Energia pressiesindaja

ulatuses ehk enam kui 27 000 euroga.

Tööd võeti ette põhjusel, et elektri hind pidevalt tõuseb ja pelletitega küttes on võimalik kulused oluliselt vähendada.

Praeguseks köetakse pelletitega Kiltsi Põhikooli, Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside maja, Ebavere tervisespordikeskust ning nüüd siis ka Simuna kooli ja spordihoonet.

Kaarel Moisa

abivallavanem

Simuna lapsed said kaks uut mänguväljakut

Simuna alevikus on kaheksa suurt kortermaja, kus elavatel lastel puudusid seni tänapäevased mänguatraktsioonid ja head mänguvõimalused.

Väike-Maarja valla arengukava nägi ette, et tänavu rajatakse laste mänguväljak Pargi tänava kortermajade vahelisele haljasalale. Lisaks õnnestus aga rajada Simunasse veel teinegi mänguväljak – Allee tänava kortermajade juurde.

Mõlemale mänguväljakule paigaldati väike liumäega mängulinnak, kii-

gekonstruktsioon kahe rippkiigega ja 4-kohaline vedrukiik.

Simuna elanikud lubasid nüüd ise mänguväljakute korrastamisega jätkata - uuendada liivakaste, värvida vanu konstruktsioone ja rajada liumäe juurde liivaala.

Mänguväljakute rajamine läks maksma 6000 eurot. Töö tellis Väike-Maarja vallavalitsus, teostas Atix OÜ.

Ene Preem

arendus-ettvõtlusnõunik

Uued mänguvõimalused Simunas Allee tänaval. Leie Nõmmiste foto.

Rakvere Ametikoolis algas projekt töötutele

Meede 1.3.1 „Kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine“

Projekt „Noored ettevõtlikuks“

Projekti kestus 1. august 2013 – 30. juuni 2015

Sihtgrupp

Noored 16.-24. a (ei ole viimase 4 kuu jooksul olnud töösuhtes) Kuni 7-aastase lapsega kodus viibinud töötü vanem (ema ja isa)

Projekt pakub tööle rakendumist

toetavaid meetmeid koos erialaõppe ja tööpraktikaga tööandja juures. Koolituse käigus läbitakse karjäärinõustamise-, võtmepädevuste-, erialaõppe- ja ettevõtluse moodulid ning tööpraktika tööandja juures.

Koolituse maht erinevatel õppekavadel 680-800 tundi (4-6 kuud) , millest 360 tundi toimub Rakvere Ametikoolis ja ülejäänud on eriala tööpraktika ettevõtetes

Kursuste ajad erialade lõikes:

jaanuar 2014 – mai 2014

- iluteenindaja
- puidupingitöölaine

märts 2014 – august 2014

- maaturismiteenindus

- autohooldusspetsialist

september 2014 – veebruar 2015

- iluteenindaja
- arvutiteenindaja

oktoober 2014 – märts 2015

- toitlustusteenindus
- käsitöö erialad
- pottsepp

jaanuar 2015 – mai 2015

- maaturismiteenindus
 - kinnisvarahooldaja
- Koolitatavatele makstakse stipendiumi ja kompenseeritakse transport.

Ülle Käär

projektijuht
tel 329 5035, 507 4717
ylle.kaar@rak.ee

Vallavalitsuse materjalid

(11.09, 18.09, 25.09, 2.10, 9.10 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Nõustuti Väike-Maarja alevikus asuvate garaažide alusest teenindus- maast 1527 m² suuruse katastriüksuse moodustamisega, määrati koha-aadress, sihtotstarve ja nõustuti korteri-omandi seadmisega 15 garaažiomaniku kasuks.

- Nõustuti Sirbi katastriüksuse jaga- misega Liivaküla külas kaheks katastri- üksuseks pindaladega 4652 m² ja 4,84, määrati koha-aadressid ja maa sihtots- tarve.

- Nõustuti Simuna alevikus 11559 m² suuruse maa ostueesõigusega eras- tamisega, määrati moodustatava ka- tastroiüksuse koha-aadress ja maa siht- otstarve.

- Kinnitati Simuna alevikus munitsi- paalomandisse taotlemiseks moodus- tatava katastriüksuse pindalaks 9,26 ha, määrati maa sihtotstarve, koha-aadress ja maa maksustamishind.

- Kinnitati Aburi külas Tuuliku ka- tastroiüksuse maa-alale koostatava de- tailplaneeringu lähteseisukohad.

- Nõustuti Avanduse külas maa os- tuesõigusega erastamisega neljale hoone omanikule, moodustati maa ostueesõigusega erastamiseks katast- riüksus, määrati koha-aadress ja maa sihtotstarve.

- Nõustuti Ebavere külas Vahlhofi katastriüksuse jagamisega kolmeks ka- tastroiüksuseks, määrati katastriüksuste koha-aadressid ja maa sihtotstarve.

- Nõustuti Aavere külas asuvast va- bast põllumajandusmaast 7,71 ha suu- ruse katastriüksuse moodustamisega kasutusvaldusse andmiseks isikule, määrati katastriüksuse koha-aadress ja maa sihtotstarve.

- Nõustuti Aavere külas asuvast va- bast põllumajandusmaast 19,38 ha suuruse katastriüksuse moodustamise- ga kasutusvaldusse andmiseks isikule, määrati katastriüksuse koha-aadress ja maa sihtotstarve.

- Otsustati lõpetada Ebavere külas asuvate veski ja kuivati juurde Pandi- vere Ehitus AS-le maa ostueesõigusega erastamise menetlus.

Arvamus maa riigi omandis- se jätmise kohta

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT0804010275 maaüksusest 7672 m² suuruse katastriüksuse moodustami- sega, maa riigi omandisse jätmiseks koha-aadressiga Ebavere küla Liblika, sihtotstarbega elamumaa.

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT1304240002 maaüksusest 12156 m² suuruse katastriüksuse moodustamise- ga, maa riigi omandisse jätmiseks ko- ha-aadressiga Aburi küla, Kõrre (maa- tulundusmaa).

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT0805200034 maaüksusest 1,50 ha suuruse katastriüksuse moodustamise- ga, maa riigi omandisse jätmiseks ko- ha-aadressiga Aburi küla, Kõrre (maa- tulundusmaa).

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT0805200039 maaüksusest 3,41 ha suuruse katastriüksuse moodustamise- ga, maa riigi omandisse jätmiseks ko- ha-aadressiga Kännuküla, Ülase (maa- tulundusmaa).

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT1107050027 maaüksusest 7,07 ha suuruse katastriüksuse moodustami- sega, maa riigi omandisse jätmiseks koha-aadressiga Kännuküla Pikapõllu (maatulundusmaa);

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT0805190206 maaüksusest 16,38 ha suuruse katastriüksuse moodustamise- ga, maa riigi omandisse jätmiseks ko- ha-aadressiga Vao küla, Pilviku (maatu- lungusmaa).

Nõustuti piiriettepaneku nr AT0805230100 maaüksusest 841 m² suuruse katastriüksuse moodustamise- ga, maa riigi omandisse jätmiseks ko- ha-aadressiga Väike-Maarja alevik, Uus tn 28 (elamumaa).

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT0805230097 maaüksusest 21748 m² suuruse katastriüksuse moodustami- sega, maa riigi omandisse jätmiseks, koha-aadressiga Väike-Maarja alevik, Nurmika (elamumaa).

- Nõustuti piiriettepaneku nr AT0805230108 maaüksusest 43264 m² suuruse katastriüksuse moodustami- sega, maa riigi omandisse jätmiseks, koha-aadressiga Väike-Maarja alevik, Allika (elamumaa).

- Nõustuti Aburi külas asuva Kaalika katastriüksuse, pindalaga 2,90 ha, riigi omandisse jätmisega.

Projekteerimistingimused

- Määrati projekteerimistingimused Eesti Energia Võrguehituse AS-le elekt- rivarustuse rekonstrueerimise projek- teerimiseks Ebavere külas Piirituse alajaamas.

Ehitusload

- Väljastati ehitusluba isikule elamu abihoone püstitamiseks Kännuküla kü- las.

- Väljastati ehitusluba AS-ile Star- man postidele sidekaabli paigaldami- seks Väike-Maarja alevikus.

- Väljastati ehitusluba Baltic Log Cabins OÜ-le tootmishoone juurdeehi- tuse püstitamiseks Ebavere külas.

- Väljastati ehitusluba isikule ük- sikelamu rekonstrueerimiseks Määri külas.

- Väljastati ehitusluba isikule elamu laiendamiseks Simuna alevikus.

- Väljastati ehitusluba isikule kõrval- hoone püstitamiseks Määri külas.

- Väljastati ehitusluba isikule ük- sikelamu rekonstrueerimiseks Avispea külas.

Kirjalik nõusolek

- Anti kirjalik nõusolek isikule väi- keehitise (sauna) rekonstrueerimiseks Väike-Maarja vallas Avispea külas.

Kasutusload

- Väljastati kasutusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse (reoveepumpla) kasutamiseks Ebavere külas Kaarma farmi teel.

- Väljastati kasutusluba isikule vee- varustuse ja kanalisatsioonitorustike kasutamiseks Väike-Maarja alevikus

Renneoru tn, Renne tee lõik 2, Ravi tn lõik 2.

- Väljastati kasutusluba isikule hoo- ne kasutamiseks asukohaga Kiltsi ale- vikus lõe tn 3.

- Väljastati kasutusluba ehitise täie- likuks lammutamiseks Väike- Maarja alevikus J. Liivi tn 10.

- Väljastati kasutusluba Väike-Maar- ja Vallavalitsusele Väike-Maarja sauna puukuuri kasutamiseks.

- Väljastati kasutusluba Väike-Maar- ja Vallavalitsusele Simuna rahvamaja puukuuri kasutamiseks.

- Väljastati kasutusluba Väike-Maar- ja Vallavalitsusele muuseumi rekonst- rueerimiseks ja tehnosüsteemi muut- miseks Väike-Maarja alevikus.

- Väljastati kasutusluba OÜ Pandi- vere Vesi reoveepuhasti kasutamiseks Ebavere külas (Puhasti).

- Väljastati kasutusluba Väike-Maar- ja Vallavalitsusele Väike-Maarja selt- simaja I korruse avatäidete ja Väike- Maarja muusikakooli rekonstrueeritud ruumide kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 2.

Hanked

- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Lumetõrje teostamine Väike-Maar- ja valla kohalikel teedel ja tänavatel 2013/2014. talvel“ võitjateks 9 äriühin- gut.

- Kinnitati riigihanke „Väike-Maar- ja valla koristusteenus 2014“ edukaks pakujaks OÜ Clean Up.

Sotsiaaltoetused

- Otsustati maksta esmakordselt esi- messe klassi mineva lapse toetust kok- ku neljakümne kahele lapsele.

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetu- se maksmisega kahekümne üheksale isikule, kokku 2733.55 eurot.

-Nõustuti Väike-Maarja ja Simu- na lasteaia toiduraha 1.30 eurot päe- vas kompenseerimisega ajavahemikul 01.09-31.12.2013. a üheksateistkümne- le lapsele.

- Nõustuti Väike-Maarja ja Simu- na lasteaia kohatasu 12,14 eurot kuus kompenseerimisega 2013/2014. õppe- aastal Väike-Maarja valla kolmeteist- kümnele lapsele.

- Nõustuti kooli toiduraha 1.28 eurot päevas kompenseerimisega 2013/2014. õppeaastal ajavahemikul 01.09.2013- 31.12.2013. a Väike-Maarja Gümnaasii- mis õppivale viiele õpilasele.

- Nõustuti kooli toiduraha 3 eurot päevas kompenseerimisega 2013/2014. õppeaastal ajavahemikul 01.09.2013- 31.12.2013. a Väike-Maarja Õppekesku- ses õppivale ühele õpilasele.

- Nõustuti kooli toiduraha 2.20 eurot päevas kompenseerimisega 2013/2014. õppeaastal ajavahemikul 01.09.2013- 31.12.2013. a Nõo Reaalgümnaasiumis õppivale kahele õpilasele.

- Otsustati mitte eraldada sotsiaal- toetust viiele isikule.

Hoolekandeaustusse hool- damisele suunamine

- Otsustati suunata isik hoole- kandeaustusse hooldusele tähtajaga 24.09.2013-23.09.2014.a ja määrati isi- ku omaosaluse suurus hoolduskulude tasumisel.

Vallavara võõrandamine

- Otsustati müüa otsustuskorras Tamme 7 Väike-Maarjas asuv valla- le kuuluv korteriomand nr 14 hinnaga 2600 eurot.

- Väike-Maarja Vallavalitsuse 10.07.2013. a korraldusega otsustati müüa kirjaliku enampakkumise korras Meierei kinnistu alghinnaga 8000 eu- rot. Laekus üks pakkumine. Otsustati müüa Vao külas asuv Väike-Maarja val- lale kuuluv Meierei kinnistu Meelis Pih- lakule hinnaga 8100 eurot.

- Otsustati võõrandada tasuta Elekt- rilevi OÜ-le Vao külas asuv tehnovõrk: paljasjuhtmeline raudbetoonmastidel õhkliin ja maakaabelliin.

Vallavara kasutusse andmi- ne

- Otsustati anda eelläbirääkimiste- ga pakkumise korras kasutusse Väike- Maarja vallale kuuluv Müüriku krossira- da, kinnitada pakkumise läbiviimiseks kolmeliikmeline komisjon ja pakkumi- se tingimused.

Korraldatud jäätmevedu

- Anti nõusolek isikule Väike-Maarja alevikus korraldatud jäätmeveoga pe- rioodiliseks liitumiseks suveperioodiks ajavahemikul 01.10.2013-30.10.2015. a.

- Anti nõusolek isikule kasutada kor- raldatud jäätmeveos segaolmejäätme- te kogumiseks 30-50 liitrist jäätmekotti.

Keskkonnakompleksloa muutmise korralduse eelnõule arvamuse andmine

- Otsustati anda nõusolek AS Vao Agro keskkonnakompleksloa muutmi- seks.

- Otsustati anda nõusolek OÜ Triigi Farmer keskkonnakompleksloa muut- miseks.

Avaliku ürituse luba

- Anti luba Starman AS-le avaliku ürituse korraldamiseks Väike-Maarjas Pikk tn 9. Ürituse algus 14.09.2013. a kell 09.00 ja lõpp15.00.

Projektitoetus

- Eraldati Väike-Maarja Muuseu- misõprade Seltsi projektile “Eduard Leppiku fonditalgud Väike-Maarja muuseumis” toetust 162 eurot.

Tegevustoetus

- Eraldati Auli Kadastikule Simuna piirkonna pensionäride suvesõidu kor- raldamiseks tegevustoetust 130 eurot.

Reservfondist raha eralda- mine

- Eraldati reservfondist 3120 eurot Vao katlamajale küttepuude ostmiseks.

Taliteenistuse korraldamine Väike-Maarja vallas

Avaldame 2013/2014 talveperioodil Väike-Maarja vallas taliteenistust korraldavate ettevõtete ja tööde eest vastutajate loetelu koos kon- takttelefonidega.

VALLATEED:

Väike-Maarja aleviku tänavad
OÜ Müüriku Farmer,
Endel Mäesepp, tel 505 3750

Väike-Maarja aleviku kõnni- ja jalgrattateed, platsid
Väike-Maarja valla majandusosa- kond, Heigo Masing, tel 521 1262

Ärina, Koonu, Aburi, Kännuküla, Mõisamaa
Väike-Maarja valla majandusosa- kond, Kaarel Moisa, tel 505 3558

Eipri, Pandivere, Raeküla, Vesioru
OÜ Müüriku Farmer,
Endel Mäesepp, tel 505 3750

Triigi, Avispea, Pudivere
OÜ Triigi Farmer,
Arvo Kaare, tel 505 0807

Äntu, Rastla, Sandimetsa, Kaar- ma, Kaarma tagaküla
OÜ Äntu Mõis,
Jüri Sild, tel 5664 3112

Nadalama, Kärsa, Kurtna, Võive- re, Hirla
OÜ Sepatalu,
Jaan Sepp, tel 513 7239

Vao, Uuemõisa, Risu, Mätliku, Il- mandu
AS Vao Agro,
Meelis Robam, tel 517 2214

Kiltsi, Liivaküla, Nõmme, Vorsti
OÜ Reinpaul Agro,
Rein Möldre, tel 505 3093

Pikevere, Aavere, Varangu, Raigu
OÜ Pikevere,
Raido Beilmann, tel 5333 4309

Simuna, Orguse, Avanduse, Määri
OÜ K&G Saarelt,
Gustav Põldmaa, tel 502 3148

Käru
OÜ Kerro Farmer,
Raimo Birnbaum, tel 506 0173

Üldine vastutus vallateede osas:
Endise Väike-Maarja valla piirides – Kaarel Moisa, tel 505 3558
Endise Avanduse valla piirides – Enno Kivaste, tel 528 0898

RIIGITEED:

AS Eesti Teed Virumaa, Hardi Kalm, tel 506 1085
Rakvere – Vägeva
Väike-Maarja – Tamsalu piirkond
Ebavere – Järva-Jaani
Pikevere – Puhmu
Raigu – Vajangu

AS Eesti Teed Virumaa, Arnold Müürissepp, tel 528 2671
Koonu – Pandivere – Kadila
Väike-Maarja – Simuna piirkond
Ebavere – Simuna
Äntu – Määri
Simuna – Laekvere
Simuna – Käru
Simuna – Rakke
Avanduse – Rahlkla
Käru – Salla

Mõttetalgutel otsiti Kotli majale kasutusvõimalusi

Väike-Maarjas Pikal tänaval seisab juba aastaid tühjana meie paikkonna ühe tuntuima mehe ning vaieldamatult Eesti ühe silmapaistvaima arhitekti Alar Kotli perekonna kodumaja.

korrusel paiknenud sukakudumistuba.

Kotli maja tuleviku teemadel kogunes arutlema mitukümmend inimest. Kadri Kopso juhatas mõttekäigu sisse ülevaatega arhitekt Alar Kotli elust ja

Seltsimaja juhataja Kalev Pärtel-poeg tuli välja mõttega, et perspektiivis võiks see hoone hakata näiteks kodumajutust pakkuma, nii nagu seda päris mitmetes maades tehakse. Seda

Alar Kotli tütar Anu Kotli huvilistele oma kunagist kodumaja tutvustamas. Ilve Tobrelutsu foto.

80 aastat tagasi valminud maja sai Kotlite perekonna koduks esialgu olla vaid 7 aastat. Aastatel 1943-1949 Tallinnast Väike-Maarjas sõjapaos olles elas vanapaarile kavandatud majas koos kogu Alar Kotli 5 lapsega perekond. 1990ndatel aastatel kasutas maja samuti 7 aastat Alar Kotli pojatütar.

Majas on aegade jooksul paiknenud erinevaid asutusi: Väike-Maarja külanõukogu, kohalik miilitsapunkt, rahvamalevlased jt, mõned aastad asus seal pood, kus müüdi ka talukaupa, viimati asus hoones Virumaa Veepumbakeskus.

Juba kaheksa aastat on maja aga seisnud tühjana. Teadagi on tühjus halb peremees ning seetõttu koguneti kolmapäeva õhtul Kotlite maja juurde,

tähtsamatest töödest, milledest kohe esimesena meenub kõigile Tallinna laululava. Selle kõrval on aga veel pikk rida erineva kasutusotstarbega väga väärikaid hooneid üle Eesti.

Kadri Kopso palus kohalolijail välja tulla kõigi asjakohaste mõtetega, sest vahel võib ka esialgu kõige utoopilisemana tunduv mõte arutelu käigus viia väga hea, konkreetse ja realiseeritava tulemuseni.

Anu Kotli rääkis: «Lootsime ikka, et suudame maja ise kasutusse võtta, aga nüüdseks on selge, et pika maa tagant maja eest hoolitseda ei jõua ning perehüvilt kedagi siia elama tulemas ei ole.»

Tõuke aruteluks andis tema sõnul ühe ettevõtja soov arendada see keset

tasutasutusele siin tegevusruumi jätkub. Talle meenus hea näide Soome sõprusvallast Sonkajärvilt. Sealse volikogu esimehe abikaasa on nukumeister ning nende kodus on igal suvel mitu tuba huvilistele avatud nukumuseumina. Vahest annab sarnast kogemust edasi arendada ka Kotli maja puhul.

Põllumeeste seltsi esimees Jaak Läänemets pooldas varianti, et maja võiks kellelegi koduks saada. Kotli mälestuse jäädvustamiseks on seal aga mitu võimalust. Seda saaks edukalt teha näiteks ühes toas, millel praegu on eraldi sissepääs olemas, või siis hoopis kõrvalhoones, mida praegu küll pole, aga mis tuleks kindlasti ehitada, kui mõni perekond sinna elama asub.

Maja ehituslik seis ei ole praegu kiita ja selle kordategemine nõuab kõigepealt päris palju raha. Vahetamist tahavad katus, ukсед-aknad, elektrisüsteem jne.

Valla arendus-ettevõtlusnõunik Ene Preem andis ülevaate projektidega toetus- taotlemise võimalustest lähiaastatel. Euroopa Liidu toetusel on senisest palju kasinamaks jäämas ning ta arvas, et suurem tõenäosus toetuse saamiseks on hoopis ettevõtjal.

Anu Kotli võttis arutelu kokku nii: „See, et nii palju rahvast kohale tuli, näitab, et inimestel ei ole ükskõik.“ Enda jaoks sai ta selgemaks, et peab oma soove ja plaane konkretiseerima. Näiteks kinistule reaalse müügihinna määrama, et oleks, kust vajadusel läbirääkimisi alustada.

Kadri Kopso tundis arutlust kokkuvõtet tehes heameelt, et niipalju huvilisi osalema tuli. Mõttevahetus on liikvele läinud ja küllap suudetakse siis pikapeale ka lahendus leida.

Kadri Kopso kutsus huvilisi osalema ka lähikuudel plaanis olevatel Alar Kotli (1904-1963) 110. sünniaastapäevale pühendatud teemapäevadel:

23. novembril – Kotli Väike-Maarjas

1. märtsil – Kotli Rakveres

10. mail – Kotli Tallinnas. Tallinnas juhib ekskursiooni professor Mart Kalm.

Ilve Tobrelutsu

Marika Käsitöö OÜ kutsub külastama

14. oktoobril alustas Väike-Maarjas Simuna mnt 4a (kirjatarvete poe taga, lihapoe II korrusel) tegevust Marika Käsitöö OÜ.

Firma tegeleb riiete õmblemisega, parandamisega, pesemisega, müümisega, kudumite valmistamisega jne.

- Müügil eelnevalt pestud, parandatud ja korrastatud kasutatud riided
- Võimalus lasta õmmelda uusi riideid ja vanu korda teha (luku vahe- tus, parandus, ümbertegemine)
- Pesu pesemine ja kuivatamine

- Kudumite tellimine

Marika Käsitöö ootab külastajaid esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti kell 9.00-18.00.

NB! Esialgu käib arveldamine ainult sularahas.

Kontakt telefonil 5349 6063 (Marika Kümnik)

Marika Kümnik firma avamispäeval. Ene Preemi foto.

Uuest aastast alustab Vao külas tööd varjupaiga taotlejate keskus

Pärast Aavere Hooldekodu ärakolimist Vao külast on seal hooldekodule kuulunud valdustes toimunud mitmeid muudatusi. Hooldekodu peamaja on saanud uued omanikud, see on osaliselt renoveeritud, I korrus on juba kasutuses, II korrusel jätkuvad esialgu veel remonditööd.

Pargi tn 5 majas on samuti käimas remonditööd. Uue aasta algusest alustab seal tegevust Ida-Virumaalt Illukalt üle koliv varjupaiga taotlejate majutuskeskus.

Seoses nende muudatustega heidame pilgu Eesti varjupaigasüsteemile ning tutvume lähemalt seda temaatikat käsitleva seadusandluse ja mõistetega.

Eesti ühines 1997. aastal Genfi pagulasseisundi konventsiooniga ja New Yorgi protokolliga. 2006. aastal jõustus Eestis Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadus, 1. oktoobrist 2013 jõustus selle muutmise seadus.

Selgitavaid mõisteid:

- põgenik** – on välismaalane, kes on lahkunud oma kodakondsusjärgselt riigist või alalisest asukohast mingi erakorralise sündmuse tõttu;
- varjupaigataotleja** – on välismaalane, kes on esitanud varjupaigataotluse, mille suhtes ei ole otsust veel tehtud;
- pagulane** – on isik, kellel on põhjendatud tagakiusukartus rassi, usu, rahvuse, sotsiaalsesse gruppi kuulumise või poliitiliste veendumuste tõttu; kes ei suuda või kartuse tõttu ei taha saada kodakondsusjärgselt riigilt kaitset ega sinna tagasi pöörduda;
- täiendava kaitse saaja** – on isik, kes ei kvalifitseeru pagulaseks, kuid kelle tagasisaatmine kodakondsusjärgsesse riiki võib talle kaasa tuua tõsise ohu, sh surmanuhtluse, piinamise või muu ebainimliku ja alandava kohtlemise või karistamise;
- rahvusvahelise kaitse saaja** – on pagulane või täiendava kaitse saaja;
- majandusmigrant** – on isik, kes lah- kub oma päritoluriigist vabatahtli- kult, et parandada oma elujärge. Varjupaigataotlejal on õigus saada 15 päeva jooksul alates varjupaigame-

netluse algusest teavet oma õiguste ja kohustuste kohta keeles, mida taotleja mõistab, saada riigi poolt õigusabi, tõlki, esitada menetluse käigus suuliselt omapoolseid fakte ja selgitusi, võtta tagasi taotlus.

Varjupaigataotleja on kohustatud järgima Eesti õigusakte.

Varjupaigataotlejad on olnud põhiliselt vanuses 18 – 34 aastat. Alates 2006. aastast on varjupaika taotlenud 204 meest ja 33 naist, rahvusvahelise kaitse on saanud 7 isikut. 2013 aastal on rahvusvahelise kaitse saanud 2 isikut.

Vao külas hakatakse varjupaigataate- nust osutama 2014. aasta algusest. Tavaolukorras tagab vastuvõtukeskus teenust kuni 35-le varjupaigataotlejale. Hetkel osutatakse varjupaigateenust Il- lukal 16-le isikule (9 meest ja 7 naist) sh 2 last, neist üks on õpilane ja teine väikelaps. Õpilane käib praegu eesti- keelses koolis ja jätkab tõenäoliselt uuest aastast õpinguid Kiltsi põhikoo- lis. Varjupaigataotlejale pakutakse ma- jutust, keeleõpet, transporti. Tutvus- tatakse kogukonna elukorraldust, kul- tuuri ja tegevusvõimalusi jm erinevaid tegevusi ja üritusi.

Rahvusvahelise kaitse saanud isi- kuid abistab keskus elukoha leidmisel, suhtlemisel kohaliku omavalitsusega, eesti keele kursustel osalemisel, tõlke- teenuse tagamisel, töökoha leidmisel.

Rahvusvahelise kaitse saanud isik saab passi ja ID-kaardi ning kantakse rahvastikuregistrisse.

Kaitse saanud isikul on samad õigu- sed, mis Eesti alalisel elanikul, õigus saada pensioni, peretoetusi, tööturu- teenuseid ja -toetusi, sotsiaaltoetusi ja -teenuseid. Riigieelarvest kaetakse eluruumi üürikulu ja kõrvalkulud, mu- nitsipaalkorteri remondi- ja sisustami- se kulu, eesti keele õppe kulu ja tõlke- teenuse kulu. Kulud kaetakse kuni kahe aasta vältel alates rahvusvahelise kait- se andmisest kokku kuni 24 566 eurot.

Varjupaigateenuse osutamise- ga seotud dokumentidest tegi kokkuvõtte valla sotsiaalosakonna juhataja

Ene Kinks

Kadri Kopso mõttevahetust juhtimas. Ilve Tobrelutsu foto.

et arutleda maja edasiste kasutusvõi- maluste üle.

„Kotlite perekonna liikmed on aasta- kümnete jooksul oma tegevusega väga palju panustanud Väike-Maarja aja-, kultuuri- ja arengulukku. Nüüd on väi- kemaarjalaste kord panustada Kotlite pärandi säilitamisse ja aidata äratada nende kodumaja uuele elule,“ ütles kokkusaamise algataja, arhitektuurist ja koduloost sügavuti huvituv Kaarli talu perenaine Kadri Kopso.

Alar Kotli tütar Anu Kotli tegi huvi- listele väikese ringkäigu perekonna ko- dumajas, kus ta viimati kuueaastasena elas. Ometi on tal hästi meeles, kus, milline ruum asus. Kõõgis näiteks tea- dis ta leivaastja asukohtagi ning teisel

Väike-Maarjat asuv päris suur krunt su- vilaautode müügiplatsiks. Kotlite pere aga näeks meelsasti hoonet kasutuses olevana ning seda mitte ainult kellegi koduna. „Ma arvan, et see haagissuvi- late variant ei ole Väike-Maarja jaoks sobiv. Tahaksime, et see hoone leiaks edaspidi ka mõne avalikuma, ühis- kondlikuma kasutuse, millest saab rohkem inimesi osa,“ selgitas Anu Kotli oma muret.

Anu Kotli lisas, et kuna omanikud ise hoonete head kasutusotstarvet ei ole leidnud, on nad avatud kõigile ideedele. Nad on valmis läbirääkimisi pidama ning sobiva idee puhul võib kinnistu müümise või rentimise kõrval kõne alla tulla selle kinkiminegi.

Kiltsis tähistati raamatukogu 65. aastapäeva

25. septembril tähistas Kiltsi raamatukogu oma 65. juubelit. Pärastlõunal kogunes Kiltsi rahvamaja väikesesse saali nii palju külalisi, et kõigile istekohti ei jätkunudki. Kutsutute hulgas oli nii raamatukogu sagedasi külastajaid, kul-

Mari-Vivian Laht laulis raamatukogu sünnipäeval tervitussõnade kõrval ka vahvaid rahvalaule ja ärgitas teisi osalejaid neid laulma. Ilve Tobrelutsu foto.

tuuritöötajaid kui ka valla esindajad. Kui kutsutakse, siis tuleb tulla, ning kui on sünnipäev, tuuakse ka kingitusi. Nii tekitasid lilledega kohale tulnud õnnitlejad vanasse rahvamaja eriliselt pidu-

ajalukku, mis lõppes positiivse tõdemusega, et olgugi rahvamaja vana ja väsinud, siis nii häid ruume nagu praegu, ei ole raamatukogul kunagi olnud.

Riina Tali tänas ka kõiki abilisi, kes aastate jooksul raamatukogu on toetanud. Abi on olnud mitmesugust: kes on toonud raamatukogule mööblit, kes aidanud üritusi korraldada või pannud käe külge remonti tehes. Mitmed abilised said nimepidi ette loetud, muuhulgas ka kõik läbi aegade Kiltsis tööl olnud raamatukoguhoidjad.

Pärast minevikumeenutust sai sõna killuke tulevikku ehk õhtu noorim külaline Kiltsi lasteaia õpilane Lisette, kes õrna ja selge häälega luges ühe raamatuteemalise luuletuse. Tema järel seadsid end lavale ritta laulunaised ning päästsid hääle valla lasteaiaõpetaja Merike Hövelsoni akordionimängu saatel. Laul kõlas hingest ja mitme häälselt.

Lisaks laulule jagus memmedel hulgaliselt tänusõnu Riinale, kes neid külmadel õhtutel, kui rahvamajas harjutamas on käidud, tihtilugu tee ja küpsistega on kostitanud, kui nad raamatukokku külma eest pakku on läinud.

Et laulunaised ka ise suureks rõõmupõhjuseks on, sai enam kui selgeks järgmise esineja etteastest, mida sisse juhatades märkis Riina, et Kiltsis ja selle ümbruses on läbi aegade elanud mitmed Eesti kultuurilukku jälje jätnud inimesed, kelle hulgas on ka

arvata oskaksime, märkis Riina. Üks selliseid suleseppi on Kiltsi mees Johannes Ehastu, kes tema enda sõnul ei kirjutavat õiget luulet, vaid midagi sellelaadset.

Temaga tuleb ilmselt nõustuda, sest Johannese kenasti rittaseatud ristriimis mõttereal olid oma elutruuduses üpris lüürikakauged, meenutades juhuslikult riimuvat ajalootundi. Selline proosalik sõnajärg ei lasknud riimi sugugi oodata ning ikka ja jälle pani imestama, kuidas nii pikka ja põnevasse lukku nii palju samakõlasid on õnnestunud pikkida. Riimid olid leidlikud ja luuletuse kohta üsna ebatavalised. (näiteks litsents ja konkurents)

Johannes Ehastu kandis meid oma lugudes läbi Kiltsi elu rõõmude ja murede ning kiitis läbi mitme loo Kiltsi laulunaiste soojustandvat energiat, nimetades neid suisa Kiltsi firmamärgiks. Puudutamata ei jäänud ka reklaamikampaaniat tegevad poliitikud ning rahvamaja ebakindel tulevik. Osa ettekandest oli ka suunatud otse vallajuhtidele endile ning pärast lugulaulu sõna saanud vallavanem Indrek Kesküla võttis tema aeda visatud palli kenasti vastu, pörgatas seda ja viskas uuesti tagasi, tunnustades aktiivsust, millega Kiltsi inimesed enda ja oma asjade eest seisavad.

Vallavanema järel kõlasid mitmed ilusad õnnitlussõnad, kus suisa kahel korral võrreldi Kiltsi raamatukogu soojustandva küünlaga. Kingiti nii lille- kui komisülemeid, kaarte, küünlaid ja isegi üks vaip, mis ka kohe lastetoas oma koha leidis.

Põrandakatte kingiks kaasa toonud Siret Stoltzen märkis, et MTÜ Meie Kiltsi ja raamatukogu koostöö on nii tihe ja üksteisega ollakse nii kokku kasvanud, et mõnikord on lausa raske vahet teha, kes täpselt millist üritust korraldab. „Sõnad on siin liigsed,“ lõpetas Stoltzen oma tervituse sooja käepigistusega. Selles lühikeses soovis oli koos nii palju emotsioone ja aimatavaid mõtteid, mida kõik need mõistavad, kes on raskuste kiuste oma asja ajanud ning ikka ja jälle toetavat küünarnukitunnet kogenud. Sõnadetagi oli selge, et teineteiseta oleks nii rahvamaja kui raamatukogu elu märksa raskem.

Imeilusti kõlas ka Väike-Maarja valla raamatukogu direktori Irma Raatma õnnitlussoov 35 aasta puhul, mis Kiltsi raamatukogu 100 aasta juubelist lahub ning lootusrikas soov seda ümmargust juubelit kunagi ka külastada.

Pärast ametliku osa lõppu olid külalised oodatud üles raamatukogu ruumidesse kohvilaua ümber vestlema ja ülesseatud fotonäitust vaatama, mis heitis pilgu raamatukogu möödunud aegade tegemistesse.

On südantsoojendav, kui rahvamaja tuleb kokku nii lapsi, noori, täiskasvanuid ja austusväärseid hallpäid. See annab lootust, et Kiltsis elu ikka püsib ja tulevik on lootusrikas.

Õhtu jooksul kinnitasid mitmed huuled üht ja sama sõnumit: „Raamatukogu on Kiltsi inimestele vaja.“ Juubeliaasta toob ikka paremad minevikumälestused ja optimistliku meele tuleviku suhtes. Loodetavasti on 5 aasta pärast, kui peetakse raamatukogu 70. juubelit, külalisi umbes sama palju kui raamatukogul aastaid ning olemas ka ruum, kus nii suurt hulka õnnitlejaid vastu võtta. Eks juubeli puhul soovitakse ikka parimat.

Mari-Vivian Laht

Kiltsi kooli emakeeleõpetaja

65 aastat Kiltsi raamatukogu

Raamatukoguhoidja Riina Tali tegi ligi poolesajale Kiltsi raamatukogu 65. aastapäeva tähistama tulnule põhjaliku ülevaate raamatukogu kujunemisest, selle tegevusest ja paiknemisest erinevatel aegadel ning erinevates kohtades.

Paralleelselt sellega avas ta ka Kiltsi aleviku arenguloo. Kiltsi hakkas elavnema koos raudtee ehitamisega 19. sajandi lõpuveerandil. Erinevatel aegadel tekkis üllatavalt palju mitmesuguseid ettevõtteid, suuremaid ja väiksemaid, arenes mitmekesine tootmine – leiavatehasest ja kondiitritsehhist mikroelementide tootmiseni. Väike-Maarja tarbijate kooperatiivi keskusi asus Kiltsis, olid kaubalaod ja kauplused, külanõukogu, sidejaoskond, apteek jne, jne. Selle kõigega koos edenes ka kultuuri- ja seltsielu.

Praeguseks on majanduselu endisaegne aktiivsus küll pea olematuks taandunud, kuid seltsielu on madalseisust üle saamas ning MTÜ Meie Kiltsi Siret Stoltzeni juhtimisel seob ja liidab Kiltsi elanikke, ergutab neid ühistele ettevõtmistele ning väärtustab oma kodukohta.

Kiltsi haridusselts ja Kiltsi maanoorte ring püüdsid raamatukogunduslikku tegevust algatada küll juba 1930.ndail aastail, kuid pidevalt tegutseva rahvaraamatukogu algusajaks Kiltsis loetakse 1948. aastat. Lugejatele 1948. a 12. augustil avatud raamatukogu paiknes külanõukogu ruumides (Pikk tn 4) ja selle esimeseks juhatajaks oli Therese Nõmmann.

65 tegevusaasta jooksul on raamatukogu mitu korda asukohta vahetanud ja tegevus on käinud mitmete juhatajate käe all. Raamatukogus on pikemat või lühemat aega töötanud Maire Senkel, Virve Lilbok, Alide Sade, Milvi Soidla, Pilvi Meil-

baum (Sepping), Linda Harmants, Ludmilla Ronk, Ülle Uustal (Orupõld), Liidia Soomer (Arumägi), Aino Lehtmetts, Leili Tulp (Õunapuu).

1985. a hakkas Vao sovhoos ehitama Kiltsi kultuurimaja teisele korrusele raamatukogu jaoks uusi ruume ning 1986. aastast peale asubki Kiltsi raamatukogu rahvamaja II korruse ruumides. Riina Tali töötab raamatukogus 1984. a peale, algul juhatajana, pärast Väike-Maarja Valla Raamatukogu moodustumisega seotud struktuurimuudatust 2001. aastal, raamatukoguhoidjana.

Veel hiljuti oli Kiltsi raamatukogu ehituslik seis üsna kehv – ruumid vajasisid hädasti remonti. MTÜ Meie Kiltsi toel on raamatukogu saanud nüüdseks uuema väljanägemise – jõudu mööda on tehtud remonti, värvitud ja korratatud – ning nüüd on raamatukogu ruumid hubased ja külastajasõbralikud.

Kokku oli seatud mitmeid väljapanekuid nii raamatukogu ajaloo ja tegevuse kui kogu Kiltsi kandi kohta. Näitus, mille erinevatel osadel pealkirjadeks: Pärijata pole pärandit; Meie kandis ajast aega; Tuntud inimesi, kes elanud meie kodukandis, andis hea ülevaate ajast-aega toimunu ja Kiltsi kandist pärit tuntud isikute kohta.

Ilve Tobreluts

Värsisepp Johannes Ehastu on väga oskuslikult põiminud oma luuleridadesse kogu Kiltsi kandi ajaloo. Ilve Tobrelutsu foto.

Väike-Maarja Gümnaasiumi külastas sõpruskool Norrast

Väike-Maarja ja Sinnesi kooli (Norra) vahelised sõprussuhted said alguse 1997. aastal. Sõprussuhete eesmärgiks on mõlemapoolne rahvuskultuuri ja looduse eripärasuste tutvustamine ning keelepraktika. Traditsiooniks on saanud õpilaste ja õpetajate vahetus üle aasta sügiseti. Õpilasvahetuse ajal osaletakse sõpruskooli õppetöös ning tutvutakse ümbruskonnaga ja olustikuga laiemalt.

Septembris viimasel nädalal olidki Väike-Maarjas kolmepäevasel külaskäigul 38 Sinnesi kooli õpilast ja õpetajat. Õpilased osalesid koolitundides, kus neile õpetati eesti keelt, ajalugu, kultuuri ja rahvatantsu. Samuti tutvuti ühiselt Väike-Maarja ümbrusega, külastati Kiltsi lossi, Porkuni paemuuseumi, Rakvere linnust ja Emumäge. Väike-Maarja alevikus toimus ühine orienteerumismäng „Fotojaht“, kus õpetaja Egne Liivalaidi tehtud fotode järgi tuli

nii mõndagi huvitavat üles leida ja lavastada. Rahvusõhtul tutvustasid mõlemad koolid oma maa laule ja tantse, ühiselt meisterdati rahvusvärvides käepaelasid.

Suur aitäh kõigile majutajatele ja nende peredele, kes aitasid külaskäigu meeldivaks muuta!

Tuuli Saksa

gümnaasiumi õpetaja

Rahvusõhtul käepalu meisterdamas. Helina Lüki foto.

Tervitus Kiltsi laulu- ja tantsumemmedelt. Ilve Tobrelutsu foto.

Sinnesi kooli õpilased gümnaasiumis eesti keele tunnis. Ly Ipsbergi foto.

Väike-Maarja Gümnaasium – 140

Gümnaasiumi aastapäevamõtteid

Meie koolilugu on väarikas. 140 aasta jooksul on koolihariduse omandanud kuus põlvkonda. Muutunud on ajad ja olud, aga ei ole muutunud väärtused, mida antakse edasi põlvest põlve.

Leidsin kooli kroonikat sirvides juhatused Eesti noorsoole, välja antud aastal 1923. Seal on üheks juhtmõtteks: „Inimese elu ülesanne on aus töö ja truu kohusetäitmine iseenda ja ligiinimese vastu, oma maa ja rahva vastu, mis on sinu isade maa ja rahvas.“

2013. aasta sügisel andsid vannet meie gümnaasistid ja nad vandusid us tavust oma kodule, maale ja rahvale. Muutunud on vaid keelekasutus.

Igal ajastul on olnud kooli suhtes oma ootused ja kombes. Koolirahva mured on aga sarnased – kas on ruumid kitsaks jäänud või on õpetajaid vähevõitu.

Eelmise sajandi kahekümnendatel kool suurenes ja kooli vaevus koolitatu õpetajate puudus. Näiteks 1925. aastal on koolijuhataja kirja pannud, et õpilaste edasijõudmise asjus peab üt lema, et õpilaste poolt on rohkem tööd tehtud kui õpetajate poolt. Paar aastat hiljem kurjustab ta koolinõunike töö üle, kes kuulasid õpetust pealt pealis kaudselt.

Kolmekümnendad mõõdusid gümnaasiumireformi tuules ja kogu kooli pere jõud läks suuresti gümnaasiumi hoidmisele Väike-Maarjas.

1944. aastal on direktor kirjutanud kroonikaraamatu lõhkumise kohta, välja on rebitud kõik leheküljed ajavahe mikselt 1940-44. Küllap seegi otsus oli inimeste säästmiseks ja väarikuse säilitamiseks tehtud.

60ndatal ja 70ndatel peab koolijuht tõdema, et kooli tegevust suunavad käsikäs juhtkond, parteiorganisatsioon ja ametühingukomitee. Õpilasi kasvatatakse komplekselt ja viiakse ellu NLKP kongresside suuniseid.

2009. aastal kirjutas põhikooli lõpetaja õpetaja kohta:

„Üks asi, mis ma veel nendes hindan, on see, et nad üldse viitsivad õpe

tajad olla. Tegelikult on see väga väsitav ja kurnav töö. Usun, et umbes sama raske kui kaevanduses.“

Aga õpetajad on visa hingega. Nad peavad hakkama saama noorukitega, kes segavad tundi. Täitsa õudne töö, kui mõtlema hakata.“

Nendest killukestest loeme, et aeg on inimesi proovile pannud, kuid kunagi ei ole siinmail unustatud, et haridus on väärtushinnangute kogum.

Milline on meie kool täna, aastal 2013, ja mida on tehtud viimase viie aasta jooksul? Viie aasta eest rääkime sünnipäeva soovidest. Soovisime rohkem lapsi ja korras koolimaju. Soovisime, et noored õpetajad tee kooli leiaksid.

Need soovid on suures osas täitunud. Täna õpib meil 353 õpilast ja see on esmakordselt pärast kümnet aastat, kui õpilaste arv kasvas ja seda suuresti gümnaasiumiastme õpilaste arvu suurenemise tõttu. Eelmise aasta 41 gümnaasisti asemel on meil täna 60 õppijat.

Ka õppekeskusesse tuli tänavu rohkem õppijaid ja kokku ületab koolide ühine õpilaste arv jälle 500 piiri.

Endiselt on meil au sees rahvatants ja koorilaul. Kirjutame omaloomingut ja teeme sporti.

Praegu töötab meil 30 õpetajat ja meie õpetajaskond on kaunis noor – keskmiselt olme me neljakümneaastased.

Kuigi peahoone klassitoad tunnevad puudust pintsli järele ja uuendamist vajab kooli mööbel, on meie koolihooned renoveeritud ja rõõmsate värvidega. Arenguruumi on aga küllaga ja gümnaasiumi jätkamine Väike-Maarjas oleneb meist kõigist – juhtkonnast ja õpetajast, õpilasest ja lapsevanemast ning vilistlasest.

Palju õnne sünnipäevaks meile kõigile!

Raili Sirgmet
direktor

Gümnaasiumi vilistlaste aastapäevamõtteid

Koos rohkete tänusõnade ja õnnitlustega oma koolile andsid vilistlased ja endised õpilased edasi emotsioone, mis kokkutulekul valdasid, ning arutlesid, mis mõtteid tekitab neis tänane Väike-Maarja kool.

Aktusel võttis sõna majandusteaduste doktor Jüri Kleesmaa, kes lahkus Väike-Maarja Keskkoolist 1968. aastal Tallinna Spordiinternaatkooli, tema lend (47.) lõpetas siin 1970. aastal.

Jüri Kleesmaa:

„Otsustasime õe Riina Saarega (Kleesmaa) aktusel sõna võtta ja tänada kooliperet selle eest, et kool ikka olemas ja hoitud on. Inimesed tulevad ja lähevad, kuid kui üldhariduse tempel on sajandeid püsti, siis mis meeldivat ja südantsoojendavat tunnet saab veel soovida kui taoline teadmine.“

Olla uuesti ja jälle oma armastatud kooli seinte vahel! Kuigi minu õpiaeg mõõdus vanas puidust koolimajas, ei vähenda see sisemist imelist tunnet, mis mind valdas, kui jalutasin Väike-Maarja Gümnaasiumis nii algkoolima-

Noppeid kokkutulekul kohapeal täidetud „Aastapäevamõtete raamatust“

31. lend (1954. a lõpetajad)

Juubelikokkutulek oli igati meeldiv. Kahju, et rahvast oli vähem kui 5 aastat tagasi. Koolil on elu sees – selle üle me rõõmustame. Tore, et Väike-Maarja Gümnaasium on oma tulemuste poolest teiste koolide seas paremal kohal kui varem. 31. lend jäi kontserdi ja kogu õhtuga rahule. Soovime koolile edu. Rõõmsate jällekohtumiseni!

45. lend (1968. a lõpetajad)

Meid on kohal 9! Ja loomulikult õpetaja – raudroosiga õpetaja! Oleme uhked ja õnnelikud – meie olime õpetaja Kalveti esimene klass.

ja aadressil Pikk 21 kui peahoones eneses. Hooned on saanud uue kuue, restaureeritud, kõikjal valitseb puhtus, kord. Vajalik info, nii jooksev kui ka minevikku puudutav, on teadetetahvli-tele paigutatud. Saalid oma avaruse ja akustikaga olid meeldivaks üllatuseks. Mis veidike teeb murelikuks on see, et koolipingid vajavad uuendamist. Sain teada, et osa on saadud tagastamise abi korras teistest riikidest ja loomulikult on see tore, kuid kaasajastamist need vajavad, sest olles ise mittekoo-seisuline Tallina Tehnikaülikooli õppejõud, näen, et üheks esmaseks loengute läbiviimise aluseks on korralik õppeklass oma sisustuse ja tehnikaga. Kooli tullakse eesmärgiga saada parimat õpet ning mugav keskkond aitab õpetatavat ainet tunduvalt paremini edastada.

Äärmiselt meeldiv oli sünnipäeval osa saada kiriklikust teenistusest ja pärast seda külastada meie seast juba lahkunud õpetajate haudasid. Leidsime õpetaja Heino Seina abiga üles nii Hele Roosi ja Eduard Leppiku hauad ning mälestasime neid. Hele

Roos oli üks minu lemmikõpetajatest! Kahju, et sellel aastal ta lahkus meie seast ja meil ei olnud võimalust laupäeval, 12. oktoobril 2013 silmast silma kohtuda. Mäletan selgelt tema toredaid õpetussõnu näiterühma juhendamisel, kus minul oli ühe näidendi ettevalmistusperioodil vaja teha üht ja samat tegevust kümneid kordi, et välja tuleks. Kui ma hakkasin selle vastu protesti- ma, siis olid Hele Roosi sõnad: „Jüri, sa oled andekas näitleja, kuid taolist suhtumist ei saa mitte aktsepteerida, sest selle mitmekordse tegevuse eesmärk on hea tulem.“. See on jäänud eluks ajaks meelde, st eesmärgile suunatud tegevuse tähtsus ja pingutused selle nimel. Kui näidendit esitasime, olid ka ema-isa saalis ja ei tundnud mind laval ära, sest taolise kirega täitsin ma oma rolli, milles oli suur teene õpetaja Hele Roosil. Olen alati valmis nõu ja jõuga toeks olema, et Väike-Maarja Gümnaasium oma hiilgust ja sära ei kaotaks, vaid jätkaks edukalt üldhariduse edasi andmist nii meie tänastele kui ka tulevastele põlvedele, ja loomulikult oleks kohaks, kuhu jälle ja uuesti tulla ning kohtuda oma lähedastega.“

gelt matemaatikaõpetaja Maimu Kalveti tööd. Suur osa praegusest detailsusest, järjepidevusest ja kannatlikkusest on kujunenud tema eeskujul. Suur on minu tänutunne, et tänusõnad kokkutulekul isiklikult edasi öelda sain. Piduli oli väga südamlilik, eriti aktus! Meeldis rõhuasetus pisikestele detailidele – lendude kaupa välja pandud klassipildid, lillede ostmise võimalus ja palju muud.

Noppeid kogus (79. lennu lõpetaja 2002. a)

Heili Nõgene

Gümnaasium ja vilistlaskogu tänasid ning tunnustasid kooli raudvara igikestvate sepiroosidega

Kooli raudvara AIME PÜVI – väsimatu vaimuvara jagaja, ajalootarkuste pühendunud edasiandja, väärt õpetaja

Väike-Maarja Gümnaasiumi vilistlaskogu tänab ja tunnustab inimest, kes on jaganud Väike-Maarja gümnaa-

siumis ajalootarkuseid **43 aastat**. Ta asus tööle Väike-Maarja keskkoolis 1970. aastal ja **töötab siin tänase päevani**. Tema käe all õppinud inimestele on kõigile midagi ajaloo meelde jäänud, sest neile on teadmisi jaganud väga järjepidev ja oma tööle pühendu-

nud inimene. Aastaid on ta oma vabast ajast ja enda kodu aidanud abiturientidel ajaloo riigeksamiiks valmistuda.

Väike-Maarja kooli raudvara on armastatud ja austatud, tänasel päeval Väike-Maarja gümnaasiumi **kõige staažikam tegevõpetaja**.

Kooli raudvara MAIMU KALVET - lõpmatu vaimuvara jagaja, pühendunud valemite valitseja, väarikas õpetaja

Väike-Maarja Gümnaasiumi vilistlaskogu tänab ja tunnustab inimest, kes on jaganud Väike-Maarja gümnaasiumis matemaatikatar-

kuseid **kokku 43 aastat**. Ta alustas Väike-Maarja keskkoolis tööd 1965. aastal ehk

48 aastat tagasi, viimased viis aastat on ta olnud välja teenitud puhkusel. Ta on olnud oma töös matemaatikaõpetajana ääretult nõudlik ja tulemuslik, tema õpetatut meenutavad lugematud vilistlased väga tänulikult. Ta on eeskujuks oma järjepidevuse ja väarikusega.

Kooli raudvara MAIRE VEIT – kauaaegne teadmiste jagaja, keeletarkuse andja, kooli ajaloo talletaja

Väike-Maarja Gümnaasium tänab ja tunnustab õpetajat, kes alustas õpetajatööd Väike-Maarjas aastal 1969 ja tegi seda **43 aastat**. Meie õpilaste head inglise keele oskused on omandatud tema käe all. Ta on tõsiselt panus-

Direktor Raili Sirgmet ütleb tänusõnu Maire Veidile. Kalev Zimmermanni foto.

tanud kooliloo jäädvustamisele ja tänu temale on meil nüüd 44 aasta kohta digitaalne fotokogu nii õpetajatest kui ka lõpetajatest.

Sepisrooside autor on sepp **Ermo Lood**, tänutekstide autorid **Heili Nõgene ja Raili Sirgmet**.

Kooli raudvara Aime Püvi. Kalev Zimmermanni foto.

Kooli raudvara Maimu Kalvet. Kalev Zimmermanni foto.

Väike-Maarja Gümnaasium – 140

Väike-Maarja Gümnaasiumi sünnipäevanädal

7.-11. oktoobrini peeti gümnaasiumis sünnipäevanädalat. Sünnipäevanädala raames toimus nii traditsioonilisi kui

ka esmakordselt kavas olnud üritusi. Joosti aastapäevajooksu, peeti diskot, mängiti mälumänge, valmistati sün-

nipäevatorti jne. Sündmused tipnesid kooli 140. aastapäeva pidustustega.

Sünnipäevanädalal toimusid õpilaste kohtumised kooli vilistlastega

ALGIS LIBLIK

Algis Liblik. Ly Ipsbergi foto.

Hetkel töötab ta TV3 müügidirektorina, on lõpetanud gümnaasiumi 2002. aastal. Algis Liblik rõhutas, et Väike-Maarja Gümnaasium on hea kool ja siin on tugevad õpetajad. Ta julgustas õpilasi tegema just seda, mida nad oskavad, kõige olulisem on, et inimene oleks oma tööd tehes õnnelikud ning naudiks töö tegemist. Algis Liblik tutvustas teletööd ja kutsus kooli õpilasi TV3 ekskursioonile.

HELI NÕUKAS

Heli Nõukas. Ly Ipsbergi foto.

Ta on lõpetanud meie kooli 1982. aastal ning on töötanud palju aastaid pangametnikuna. Vilistlastunni teemaks oli rahaga ümberkäimine läbi vanasõnade. Õpilased said ülevaate raha ajaloost, raha turvalisusest ja nõuandeid raha kogumiseks. Heli Nõukas rõhutas võõrkeelte oskuse tähtsust tööturul ja oli pisut õnnetu selle üle, et tema kooliajal keelte õppimisele nii suurt tähelepanu ei pööratud.

KERSTI LUHA

Kersti Luha. Ly Ipsbergi foto.

Ta lõpetas gümnaasiumi 1996. aastal ning töötab hetkel välisministeeriumis avaliku diplomaatia osakonna peadirektorina. Kersti Luha meenutas oma kooliaegu ning tutvustas välisministeer-

iumi tööd. Ka tema kutsus õpilasi välisministeeriumisse ekskursioonile.

KRISTA AAS

Krista Aas. Ly Ipsbergi foto.

Ta lõpetas meie kooli 1994. aastal, rääkis oma karjäärist, karjäärivõimalustest politseis ning tutvustas erinevaid ametikohti.

TIIT BLAAT JA RAIN SEPPING

Tiit Blaati. Helina Lüki foto.

Tiit Blaati ja Rain Sepping pidasid vilistlastundi koos, sest olid kunagised klassivennad ja lõpetasid kooli 1985. aastal. Tiit Blaati rääkis oma tööst fotograafina ja selle töö eelistest. Nad meenutasid oma kooliaega ning kunagi

Rain Sepping. Helina Lüki foto.

kooliajal tehtud tegusid. Vilistlastunnis esitasid nad koos ka ühe kooliaegse loo akordioni saatel.

MERLE KIIGEMAA

Merle Kiigemaa. Ly Ipsbergi foto.

Ta töötab hetkel meie kooli tugiteenuste osakonna juhatajana ning on meie kooli lõpetanud 1982. aastal. Ta rääkis oma elus tehtud otsustest, töökohtadest ning näitas oma elust tehtud filmilõiku.

Hannamari Soidla ja Lisette Kaselo

Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilasendus

Kooli aastapäevajooksul osalenud lõbus õpetajate võistkond. Helina Lüki foto.

Sünnipäevatort. Tordi valmimisele aitasid kaasa kõigi klasside esindajad. Ly Ipsbergi foto.

Head Väike-Maarja Gümnaasiumi koolipere ja vilistlased!

Kõik siin ilmas võib olla kaduv. Kadunud on ka siinsed kunagised koolimajad ja koolitoad. Vaid üks vara on muutumatu – mõttevara. Investeerimist alustame juba lapseeest, igapäevase kooliskäimisega, harjumusega lugeda, küsimusi esitada, õppida ja lahendusi otsida.

Väike-Maarja kool on aidanud investeerida tuhandete inimeste tuleviku ja siinse kohaliku hariduselu 290 aasta pikkune ajalugu ning 140 aastat järjepidevalt tegutsenud kool on osaks Eesti rahva haridusloost. Väärikad numbrid annavad kinnitust teadmisest, et siinne rahvas on alati osanud haridust väärtustada. Siinne

kool on ikka olnud rahva identiteedi kujundaja ja hoidja.

Täna kooli teadmiste ja väärtuste edasiandmise eest! Soovin teile head tõmbekeskuse rolli tugevdamist! Et nende kooliseinte vahel jätkuks ikka teadmishimulisi õpilasi!

Kus pole puudu tahtest, seal ei tule puudu ka võimalustest.

/Hispaania vanasõna/

Õnnitlen Väike-Maarja Gümnaasiumi 140. aastapäeva puhul!

Einar Vallbaum

Lääne-Viru maavanem

Gümnaasiumis sai tutvuda rändnäitusega „Anne Franki lugu“

Septembrikuu viimasel nädalal oli Väike-Maarja Gümnaasiumi I korrusel kõigil huvilistel võimalus tutvuda Inimõiguste Instituudi rändnäitusega „Anne Franki lugu“.

Anne Franki rändnäitus on haridusprojekt, mis on suunatud eelkõige noortele, kes saavad süvendada oma teadmisi holokausti ja Teise maailmasõja kohta. Rõõm oli näha, et näitus pakkus huvi nii noortele kui ka täiskasvanutele. See näitus liigutas iga empaatiavõimelist inimest.

Koolimajja püstitati 34 stendi, kus kajastati kokkuvõtlikult Anne Franki elu nii Saksamaal kui ka Hollandis ning sündmusi, mis järgnesid pärast Hollandi okupeerimist Hitleri poolt. Näituse põhiteemaks oli siiski Anne Franki päevikusse talletatud mõtted, üleelamised ja eluolu. 13-aastasena päevikut kirjutama asudes ei olnud tüdrukul kindlasti aimugi, et tulevikus loevad tema päevikut miljonid inimesed kogu maailmas: „Minusugusel on hästi imelik päevikut pidada. Mitte ainult sellepärast, et ma pole seda kunagi enne teinud, aga ma arvan, et hiljem ei tunne vist ei mina ega keegi teine ühe kolmeteistkümnepäevase koolitüdruku pihtimuste vastu huvi.“ Avaldatud päevikust sai üks intrigeerivamaid teoseid holokausti kohta, mille põhjal on valminud raamatuid, filme kui ka kõnealune näitus. Selleks, et mõista selle ajastu koledust, räägitakse juur-

de ka Hitleri võimule tulekust, „aaria rassi“ arendamisest, mittesobilike hukkamisest, juudivastastest seadustest ja koonduslaagritest. Näitus tervikuna andis läbi pildilise allikamaterjali ning päevikukatkete lihtsa ja siira ülevaate Teisele maailmasõjale läbi tütarlapse silmade ja mõttemaailma.

Miks see näitus meie kooli toodi?

Näitusel esitletud lugu tuletab meile kõigile meelde, mis juhtub, kui idee seatakse inimesest kõrgemale ja unustatakse inimlikkus. Adolf Hitleri arvates oli ainukene puhas rass nn „aaria rass“ ja kõik, kes olid muu päritoluga, tuli maailmast isoleerida ja võimalusel vahendeid valimata hävitada. Erilise põlu alla sattusid juudi päritolu isikud. See idee viis vägivalda ja kurjuseni, mida me keegi ei tahaks iial kogeda. Me peaksime õppima sellistest lugudest. Loodame, et näituse külastaja mõtiskles ka selle üle, et igaühel on õigus täisväärtuslikule elule ja seda õigust tuleb kasutada vastutustundlikult, arvestades sealjuures ka teiste inimeste ja nende tunnetega.

Kristi Põdra

gümnaasiumi õpetaja

Väike-Maarja Gümnaasium – 140 Juubelitervitus

Peagi möödub 27 aastat sellest ajast kui mind Väike-Maarja koolimajas tööle võeti. Juubelil tahaksin meenutada neid aegu ammuseid, milles kauneid mälestushetki – vähe pole neid.

See oli minu elus kõige õnnelikum väljakutse, kus täiesti ootamatult ühe telefonikõne vastuvõtuga 10. novembril 1986 sai minust juba järgmisel päeval ametlikult Väike-Maarja keskkooli malehuviliste ringijuh, kelle töötasu rahastas Väike-Maarja kolhoos.

Kooli direktorit Mati Lukast sel päeval koolis ei olnud. Aga kui matemaatikaõpetaja ja ühtlasi kolhoosi spordimeetodik Valvo Paat tutvustas mind Boris Gavronskile, siis lühikese jutuajamise järel teatas ta, et mind võetakse tööle samast päevast. Et minu põhiülesandeks on koolis malehuviliste õpilaste koolitamine, mille eest kolhoos maksab kopikalise täpsusega 12 tunni eest nädalas 2/3 selle ringijuh töötasust ning minule laienevad ka kolhoosiliikme soodustused. Vähem oluline polnud seegi, et selle kombineeritud töölepinguga säilis ka minu vanaduspension täies ulatuses. Et töölevõtmine nii libedalt korda läks, see oli mulle esimeseks positiivseks elamuseks.

Juba 2 aastat töö kohustusliku vanaduspiiri ületanud eakale inimesele andis see töökoht huvialase enesetäiendamise ning eneseteostamisega võimaluse väärikaks vananemiseks. Elukutselt matemaatika-füüsikaõpetaja põhitöö kõrval iseseisvalt omandatud malemängu oskus valdavalt I järgu tasemel leidis siin normaalse rakenduse malemõtte ilu, maleloogika ning malespordile omase käitumiskultuuri põhiväärtuste edastamiseks sellest kaunist kunstist huvitatud õpilastele.

Päris tühjalt kohalt mul siin alustada ei tulnud. Kõige suurema malevaimustuse olin saanud Rakveres õpetajana töötamise ajal sealse maleklubi ja Vodja 7-kl koolis direktorina töötamise ajal Paide maleklubi võistlustest osavõtuga. Esimese spordijärgu täitsingi Paide rajooni esivõistlustel. Võrkpalli kõrval hakkas maalest kujunema teine niivõrd vaimustav spordiala, et olin valmis abistama kõigis koolides, kus töötasin, neid õpilasi, kes mängisid kirimalet või raadiosimultaani ning tulid minult nõu küsima.

Seitse aastat malelummuses siin Väike-Maarjas olid ühed kaunimad aastad mu elus. Juba esimestel tööpäevadel tunnetasin, et maleseeme langeb siin soodsasse pinnasesse. Kuigi esimestel aastatel, enne kolhoosi uue peahoone valmimist, oli tõsisid raskusi mulle tööruumi leidmisega, kergendas minu tööd see, et polnud vaja vaeva näha õpilaste tagaotsimisega. Kahel päeval nädalas 6 tundi kohal olles leidsid mu tööruumi koolis või rahvamajas kõik tõsisema huviga maleõpilased.

Kui oli kogunenud paras arv võistlejaid, võis järguta mängijate turniiril saavutada esialgu kõige madalam ehk IV spordijärk. Selleks tuli kümnest partiiist koguda 7,5 punkti, mis õnnestus ühel turniiril vaid 2-3 mängijal. Aga niisugust turniiri polnud jõutud siin veel teha kui Anneli Albi sai võistelda talvisel koolivaheajal Tallinna malekooli III-IV järguga tütarlaste turniiril. 9aastane Anneli oli väga tubli, saavutas seal III koha, sai diplomi ning talle

anti III spordijärk. Nii sai Annelist Väike-Maarja maleõpilastest esimesena järgusportlane.

1987. a kevadisel koolivaheajal võitis Anneli Rakvere maleklubi noorte kiirturniiril tütarlastest esikoha, Laivi Roosipuu oli 5. Poistest tegid koolile au Kunnar Klauks, kes 30 osavõtja seas sai II koha ja Tarmo Sild III koha. Nii andekat maleõpilast nagu Anneli, ei ole mul Rakvere spordikoolis ega kuskil mujal olnud. Suvel sai ta hakkama veel ühe vägiteoga. Kuressaare noorte lahtisel turniiril saavutas ta tartlase Rudomjotova järel II koha ning täitis sellega ka II järgu. Aga aasta pärast sai ta samal

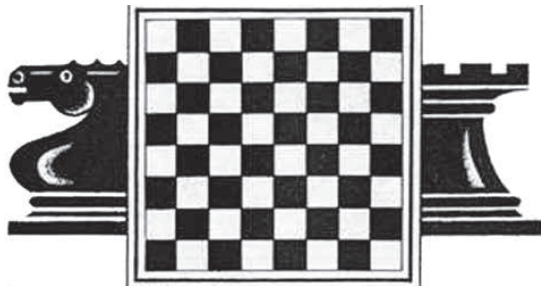

Teenekas maleõpetaja Jakob Kiik koos gümnaasiumi aastapäeval toimunud malevõistluse osalenutega. Ants Rikbergi foto.

turniiril juba esikoha ja koos sellega ka I spordijärgu. Hiljem jõudsid I spordijärgu täitmiseni veel Kunnar Klauks, Andri Püvi ja Kristiina Albi.

Aga kus hiljem käisime, kes võistlesid ja milliste tulemustega, selle kirjeldamiseks kuluks veel mitu lehekülge. Isegi kui tahaksin, ei saaks ma seda teha, kuna võistlusprotokollid andsin Väike-Maarjast lahkudes sealsele muuseumile.

Sõbralikus ja sotsiaalselt salliva töökultuuriga õpetajate peres sain nagu omainimeseks. Aga kui tööga seoses tuli ette kitsaskohti ja takistusi, leidsin alati inimesi, kes soostusid te-

gema koostööd ning aitasid probleeme lahendada.

Küll tahaksin silmast silma näha ning juubeli puhul sooja käepigistusega tervitada ja õnnitleda, aga ühtlasi ka tänada minuga koostöö ja abi eest paljusid häid inimesi. Kuid kõrge eluea, sügava liikumispuude ning muude tervisehädadega pole ma suuteline pikemaks koosviibimiseks. Oleksin õnnelik kui suudaksin kasvõi lühikest aega jälgida üksnes malevõistlust, mis mulle kõige südamelähedasem. Jääb üle võimalus need tänusõnad koos juubelitervituse ja õnnitlusega üle anda selle kirja teel.

Kõige suurem tänu Mati Lukasele

ning postuumselt Boris Gavronskile selle eest, et nad „juriidiliselt on kõik korras“ (JOKK)-kombinatsiooniga soostusid mulle töötasu pakkuma kõige soodsamal viisil. Valvo Paati tänan nii igakülgse abi eest tööalaste küsimuste lahendamisel kui ka selle ootamatu telefonikõne eest, mis andis mulle võimaluse üldse kandideerida sellele tökohale.

Samal teemal jätkates, suur tänu õppealajuhatajaile Maimu Kalvet ja Tiitu Valk, kellel tuli mõnikord palju vaeva näha minule tööruumi leidmise või muude probleemide lahendamise- ga. Siiralt südamlikud tänusõnad Helle Vardale minu koostatud meetodilise materjali paljundamise eest ning samad sõnad Arvo Vallasale, kes juba 25 aastat tagasi oskas ning nõustus minu maleõpilasi õpetama arvuti abil mängima.

Ülimalt tänulik olen tublile vallatöötajale Ilve Tobrelutsule igakülgse konstruktiivse abi eest võistluste korraldamisel. Minu suur tänu (kindlasti ka maleõpilaste poolt) Anneli Kodarasele, kes igal suvel organiseeris kolhoosi kulul maletajatele töö- ja puhkelaagri Peipsi ääres Alajõe. Tänu sõnad Vallo ja Mare Taarile, kes ka puhkepäevadel avasid rahvamajas ukseid malevõistluste korraldamiseks. Südamlilik tänu koostöö eest ka Rein Jakobsonile.

Pärast Eesti Vabariigi taasisesisevumist kooli eelarvest töö tasustamisega ning valitsuse piirangutega pensionäride tööhõives kaasnesid küll ka mitmed ebameeldivused. Ilma pensionist maha arvamata võisin töötada ainult 6 tundi ehk 1 päev nädalas, mis muutis töötamise siin mõttetuks. Sellest hoolimata lahkusin siit valdavalt positiivsete elamustega. Koolirõõmu olin saanud siit seitsme aasta jooksul küllaldaselt.

Mälu järgi suudan lisaks eespoolnimetatutele meenutada veel trobikonna arvestatavaid noormaletajaid, kes siia maha jäid. Võistlustel käisid, auhindu said ning koolile au tegid veel Andrus Komp, Jüri Viigand, Lauri Laanemägi, Krister Kindel, Silver Sock, Toomas Hinnosaar, Aigar Tarre, Rainer Paat, Art Lukas, Karmo Esinurm. Tüdrukutest Kersti Luha, Sigre Suurvarik, Karmen Viikmaa, Astrid Arula, Katrin Adamsoo. Vabandan, kui keegi nimetamata jäi.

Tänase kooli õpikeskkonnast ja õpetajate koosseisust mul teavet ei ole. Aga spordisõnumeid olen hoolega lugenud ning võin kinnitada, et selles valdkonnas on Väike-Maarja Gümnaasium eesrindlik ja edukas.

Aga kõigile pedagoogidele soovin juubeli puhul õnne, jõudu ja jätkuvat missioonitunnet, et hoida kõrgel kooli senist tugevat vaimust ning head mainet.

Toremaid pidupäevi kõigile juubelipäevast osavõtjaile!

Jakob Kiik
„noorte malelaeva tüürimees“ 1986-1993

Rakveres, 9. oktoobril 2013

Väike-Maarja valla 2013/2014.a meistrivõistluste juhend

I Eesmärk

Populariseerida vallas tervislikke eluviise. Selgitada 2013/2014 hooaja valla meistrid 15 spordialal.

II Korraldamine

Võistlused viib läbi Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi. Võistluste peakohtunikuks on Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi juhatuse esimees Ants Rikberg.

III Aeg ja koht

Võistlused viiakse läbi tavaliselt esmaspäeviti, algusega kell 18.00 või laupäeviti.

Võistluste toimumise kohad:

Kabe – Triigi spordihoone

Male – Triigi spordihoone

Koroon – Triigi spordihoone

Lauatennis – Triigi spordihoone

Mälumäng – Georgi sõõgituba, Simuna rahvamaja

Suusatamine – Ebavere tervisespordikeskus

Sulgball – Triigi spordihoone

Rannavõrkball – Väike-Maarja

Võrkball – Simuna spordihoone

Korvpall – Väike-Maarja spordihoone

Jalgball – Triigi

Triatlon – Äntu paisjärv – Ebavere

Tennis – Müüriku

Laskmine – õppekeskuse all olev lasketiir, Tamsalu spordihoone lasketiir

Piljard – Väike-Maarja spordihoone

IV Osavõtjad

Võistlustest võivad osa võtta kõik Väike-Maarja valla territooriumil töötavad, õppivad või elavad elanikud.

V Võistlussüsteem

Võistlustel selgitatakse nii valla meistrid individuaalarvestuses kui ka võistkonni.

Valla meistrivõistlused viiakse läbi kabe, males, koroonas, lauatenнисes, mälu-mängus, suusatamises, võrkpallis, korvpallis, sulgpallis, triatlonis, rannavõrkpallis, jalgpallis, laskmises, tennis ja piljardis.

Võistlused on kolmevoorulised, millest arvesse läheb kaks, välja arvatud kabe, male, sportmängud, triatlon, suusatamine, mis on ühevoorulised.

Võistlussüsteem selgub kohapeal ning sõltub võistlejate ja võistkondade arvust.

Sportmängudes saab varuvõistleja medali, auhinna ja diplomi siis, kui osaleb vähemalt 25 % turniiri mängudes.

VI Majandamine

Võistluse majandamiskulud kannavad võistlejad ise, välja arvatud autasustamine ja võistluskohta sõit, kui sellest on kuulutusel eelnevalt teatatud.

VII Paremuse selgitamine

- Eespool on see võistleja kellel on rohkem kohapunkte.
- Võrdsete punktide korral on eespool see, kes omavahelise mängu on võitnud.
- Surnud ringi puhul on eespool on see võistleja, kellel on
 - rohkem võidetud mängu;
 - kellel on vähem kaotatud mängu;
 - võrdsete kaotatud mängude puhul vaadatakse omavahelist mängu (võitja on eespool);
 - võrsete punktide korral korraldatakse surnud ringi võistlejate vahel lisavoor

VIII Autasustamine

Autasustatakse iga ala parimat medaliga ja kolme paremat diplomiga.

Info **Ants Rikberg**, tel 529 0745

Väike-Maarja mudelihall alustas talvehooaega

Hooaeg avati 12. oktoobril talvesarja esimese etapiga. Võistlussari koosneb seitsmest etapist ning lõpeb kevadel meeskondliku pikamaasõiduga (Väike-Maarja mudelihalli Endurance 2014), kus pannakse proovile hooaja jooksul saadud kogemused, koostöö ning tehnilised oskused.

Sel hooajal ootame meie rajale konkurentsi pakkuma tippsõitjaid ka Lätist ja Leedust.

Mudelihall on avatud igal neljapäeval 18.00-20.30.

Bruno Vaher

tel 501 1508

Mudelihalli võistlused toimuvad:

9. novembril
7. detsembril
11. jaanuaril
8. veebruaril
8. märtsil
12. aprillil
26. aprillil

5. oktoobril toimus Väike-Maarjas II talutoidupäev, sügislaad ja seltsimaja hooaja avapidu

Kella üheteistkümneks oli kogunenud seltsimaja ümber omajagu kauplajaid ja juba olid ka ostjad platsis. Seltsimajja sisse olid kogunenud fotonäituse huvilised, sest avati Anne Helene Gjelstadi Kihnu-aineline foto-näitus “Suur süda – tugevad käed”. Fotodel on jäädvustatud Kihnu ja Manija auväärsesse ikka jõudnud naiste elu ja rikkalik kultuuripärand. Seda kõike on veel võimalik huvilistel tulla seltsimaja vaatama.

Laadalistele pakkusid lusti ja pillimängu Viru-Nigula rahvamuusikud Hillar ja Ervin. Lisaks oli kõigil soovijatel võimalik Hillari kandlemängu saatel koos Erviniga valmistada pilliroost vilepille. Kuni kella kaheteistkümneni sai registreerida oma toodanguga konkurssile, mida hindas žürii ja publik.

Žürii koosseisu kuulus kolm auväärsset liiget: Väike-Maarja õppekeskuse koka eriala õpetaja Anu Eenpuu, har-rastuskokk Raul Oja ja põllumeeste seltsi esimees Jaak Läänemets. Žürii pika vaidluse tulemusel ja publiku häältel kokku lugemisel anti pärastõu-nal parimatele välja autasud.

- Parim hoidis – „Meeste moos“, autor Marika Pedanik.
- Publiku lemmikhoidis – „Ämma muie“, autor Eda Neeme.
- Eriauhinna sai hoidis „Tervise-pomm“, mille autoriks oli Piret Nur-metalu.
- Parima küpsetise auhinna sai „Spel-taküpsised“, autor Kadri Kopso.
- Publiku lemmikküpsetise auhinna sai „Öllemuffin“, Marika Pedanik.
- Parima toidu kohapealt ühtis žürii ja publiku arvamus ja selleks osutus Kartuli-klimbisupp, mille oli valmis-tanud Liivi Uueni.
- Parimaks vorstiks valiti „Servelat“, mille valmistajaks oli Tartu Agro.
- Erilise toidu eriauhinna sai Tiia Uut-salu „soe ingverijook“ eest.
- Huvitavaim talutoode oli žürii otsu-sel „Meresool kukeseentega“, mille autoriks oli Piret Nurmetal.
- Erilise talutoote autasu sai „Herne-jahukomm“, mille valmistajaks oli Ene Laev.

Autasuks oli kõigile parimatele Väi-ke-Maarja Seltsimaja hooaja tasuta pääse kahele.

Peale toredat laadapäeva ja päike-seloojumist oli kogunenud hulk rah-vast seltsimajja hooaja avapeole. Kõik, kes sellest osa võtsid, said kindlasti ühe lõbusa peo osaliseks. Sest Peeter Kaljumäe ja Meelis Sarv estraadikavas „Kolmekesi paaris“ suutsid saali naer-ma panna juba esimese viie minuti jooksul. Rõkkavat naeru oli saalis ter-ve õhtu kuulda, kui samad mehed laval olid. Muusikalise etteaste eest hoolit-ses ansambel C-duur.

Silmailu pakkusid Väike-Maarja Seltsimaja tütarlaste tantsutrupp Kali-ta, juhendaja Kerli Võrno ja kõhutant-sustuudio Alima Rakke rühm Warda, juhendaja Epp Kaljos.

Ootame kõiki järgmisele tantsu-õhtule, mis toimub 9. novembril an-sambliga TAAS ja üllatavate Marti-dega.

Kalev Pärtelpoeg
Väike-Maarja Seltsimaja juhataja
Telefonid: 326 1837, 5302 4437
e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Marko Matvere kontserttuur Väike-Maarja seltsimajas 19. novembril

Marko Matvere kontserttuur Me-relaulud jõuab 19 paika üle Ees-ti. 19. novembril jõutakse järjega Väike-Maarja seltsimajja. Kont-serdi algus 19.00. Matveret saa-dab akordionil Peep Raun.

Kontserdil kõlavad vanad mere-laulud ja ballaadid koos jutuga pur-jelaevanduse kuldajast. Purjelaev-anduse hiilgeajaks loetakse 16.-20. sajandit. Sel perioodil toimetasid raapurjede all sõitvad laevad kaupu ja väljarändajaid kõikidesse maa-ilmajagudesse. Sellest perioodist pärineb ka merelaulude traditsioon - *shanty*, millest omakorda arenes tänapäevane, meile nii armas me-relaul. Purjelaevade ajastu lõpetas aurumasina täiustamine ning lõpli-ku hoobi andis sisepõlemismootori kasutuselevõtt. Kõige ilusamad, ro-mantilisemad ja lõbusamad laulud on tänapäeva jõudnud 19. sajan-dist.

Marko Matvere: „Kõik armasta-tumad mereromantikuteist laulu-kirjutajad toetuvad oma loomingus sellele pärimusele. Laevad olid siis puust ja mehed rauast.“

Jaanus Lahe
Tartu Kontsert
www.kontsert.ee

Simuna Muinsuskaitse Selts ja Simuna Naisteklubi

kutsuvad 2. novembril kell 12.00
Simuna rahvamajja
keskpäevakohvikusse.

Üritusega tähistatakse
Simuna Muinsuskaitse Seltsi
25. aastapäeva.

Hingedepäeva muusikalist meeleolu loob
kammerkoor Solare
meeskvertett HaLe Maja.

Info: **Auli Kadastik**, tel **326 1217**, **Matti Preem**, tel **529 8037**

Pühapäeval, 27. oktoobril taas seniortantsuga!

Kolmas seniortantsupäev toimub 27. oktoobril kell 13.00 Väike-Maarja seltsi-majas, Härmalõnga klubis.

Peoga tähistatakse Väike-Maarja Seltsimaja seniortantsurühma Kure-marjad nimepäeva. (Eelmised nimed on olnud Memmede tantsurühm, Här-malõnga tantsurühm).

Seoses uue nimega võite rühmale pakkuda kingituseks mõne joonistuse, mis sobiks rühma logoks. Teised toovad

jälle kingituseks 1-2 esinemisnumbrit.

Kindlasti tuleb peole sösartantsu-rühm Roelast (juht Mall Moor, Rahva Maja direktor Reet Alavere). Roela on olnud juba aastaid maakondlike pidu-de paik seniortitele.

Kohtumiseni Väike-Maarja Seltsi-majas!

Ilme Sein
tel 326 1222

Ootame kõiki

26. oktoobril kell 18.00 Väike-Maarja Seltsimajja
Tantsuselts Tarapita põhirühma 25. sünnipäeva
kontserdile ja sellele järgnevale peoõhtule.

Tarapita tantsijad

Täpsem info: tarapita@v-maarja.ee

Sündmuste kalender

- 25. oktoobril kell 19.00** algab kino-õhtu Väike-Maarja seltsimajas ja jätkub **kell 00.00** kinoööga - 24 tundi Eesti rahvamajas. Piletid 1 euro ja 2 eurot kohapeal. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837, 5302 4437
- 26. oktoobril kell 18.00** on Väike-Maarja seltsimajas Tantsuseltsi Tara-pita põhirühma 25. juubelipidu. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949
- 27. oktoobril kell 13.00** klubi Här-malõng Väike-Maarja seltsimajas, toimub III seniortantsupäev. Pilet 2 eurot. Info: Ilme Sein, tel 326 1222 või Väike-Maarja seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437
- 27. oktoobril** Simunapäeva tähis-tamine: **kell 14.00** jumalateenistus Simuna kirikus; **kell 15.30** koguduse-majas ettekanne „Simuna kirik aastatel 1691-1919“, ettekande peab EELK Kon-sistooriumi arhivaar Janis Tobreluts, **kell 17.00** kontsert Simuna kirikus. Esineb kammerkoor „Head ööd, vend“ Pärt Uusbergi juhatamisel. Info Ainar Ojasaar, tel 529 0647
- 28. oktoobril kell 18.00** Triigi spor-dihoones valla meistrivõistlused ko-roonas, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 2. novembril kell 18.00** on Väi-ke-Maarja seltsimajas hingedepäeva kontsert. Esineb Henry Laks. Piletid eelmüügis 3 ja 5 eurot, samal päeval 5 ja 7 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837, 5302 4437
- 2. novembril kell 12.00** keskpäe-vakohvik Simuna rahvamajas. Tähistat-akse Simuna Muinsuskaitse Seltsi 25. aastapäeva. Hingedepäeva muusika-list meeleolu loob kammerkoor Solare meeskvertett HaLe Maja. Info Auli Ka-dastik, tel 323 7217; Matti Preem, tel 529 8037
- 3. novembril kell 12.00** antakse Ebavere tervisespordikeskuses start Reinpauli sügisjooksule. Info Ants Ein-salu, tel 529 4245
- 4. novembril kell 18.00** Georgi söö-gitoas valla meistrivõistlused mälu-mängus, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 9. novembril** toimub Väike-Maarja mudelihallis talvesarja II etapp. Mude-lihall on avatud ka igal neljapäeval 18-20.30ni. Info Bruno Vaher, tel 501 1508
- 9. novembril** kell 19.00 on Väike-Maarja seltsimajas mardipäeva tantsu-õhtu ansambliga Taas. Piletid eelmüü-gis 5 eurot, samal päeval 7 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837, 5302 4437
- 10. novembril kell 13.00** Härma-lõnga klubi kokkusaamine Väike-Maar-ja seltsimajas. Pilet 2 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 12837, 5302 4437
- 16. novembril kell 19.00** Simuna rahvamajas Mardi – Kadri (santide) Ball. Pääse 3 eurot. Info Auli Kadastik, tel 323 7217
- 18. novembril kell 18.00** Triigi spordihoones Valla meistrivõistlused koroonas, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 19. novembril kell 19.00** Väike-

- Maarja Seltsimajas Marko Matvere kontserttuur Merelaulud. Akordionil saadab Peep Raun. Piletid 13 ja 15 eu-rot Piletilevist või kohapeal, kuni 7a laps tasuta. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437
- 23. novembril kell 11.00** on Georgi söögitoas Alar Kotli teemapäev „Kotli Väike-Maarjas“. Info Kadri Kopso, tel 523 6582
- 23. novembril** tähistab Georgi söö-gituba oma 15. sünnipäeva. Info Aivar Liivalaid, tel 5345 6273
- 28. novembrist – 1. detsembrini toimub** V Väike-Maarja muusikafestival ja Vello Jürnale pühendatud vokalistide konkurss. Info Aare Treial, tel 506 5421
- 29. novembril kell 19.00** on Geor-gi söögitoas veini- ja gurmeeõhtu. Info Aivar Liivalaid, tel 5345 6273
- 1. detsembril kell 13.30** süüdatak-se advendiküünal Simunas. Pärast seda keskpäevakohvik Simuna rahvamajas. Info Auli Kadastik, tel 323 7217
- 1. detsembril kell 16.00** süüdatak-se Väike-Maarjas suurel kuusel adven-diküünal. Info Aare Treial, tel 506 5421
- 4. detsembril kell 18.00** toimub Väike-Maarja seltsimajas gümnaasiumi tütarlaste tantsupidu. Info Helina Lükk, tel 5682 2211
- 7. detsembril kell 10.00** Simuna spordihoones valla meistrivõistlused võrkpallis. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 7. detsembril** toimub Väike-Maarja mudelihallis talvesarja III etapp. Mude-lihall on avatud ka igal neljapäeval 18-20.30ni. Info Bruno Vaher, tel 501 1508
- 8. detsembril kell 11.00** on Simuna rahvamajas jõululaat ja perepäev. Info Auli Kadastik, tel 323 7217
- 9. detsembril kell 18.00** Simuna rahvamajas valla meistrivõistlused mä-lumängus, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 10. detsembril** on Väike-Maarja muuseumis Maarjakellukese jõulukoh-vik. Info Marju Metsman, tel 326 1625
- 12. detsembril** toimub Väike-Maar-ja gümnaasiumi algklassidemajas jõu-lulaat. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949
- 12. detsembril** toimub Simuna rah-vamajas jõuluootuse kontsert. Esine-vad muusikakooli õpilased ja rahvama-ja laululapsed. Info Auli Kadastik, tel 323 7217
- 12. detsembril kell 19.00** toimub Kiltsi mõisas Väike-Maarja valla 22. aastapäeva tähistamine. Info Aare Treial, tel 506 5421
- 14. detsembril** toimub Väike-Maar-ja seltsimajas jõulukontsert Lõbusatelt Poistelt. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837, 5302 4437
- 16. detsembril kell 18.00** valla meistrivõistlused piljardis Väike-Maar-ja spordihoones. Info Ants Rikberg, tel 529 0745
- 16. detsembril kell 18.00** õppekes-kuse all lasketiirus valla meistrivõistlu-sed laskmises, I etapp. Info Ants Rik-berg, tel 529 0745

Hooldekodu päevakeskus pakub tegevusvõimalusi puuetega noortele

Igal teisipäeval kell 10.00 – 14.00 oodatakse Väike-Maarja Hooldekodu (Ravi tn 1) päevakeskusesse puuetega noori.

Õpime igapäevaseks eluks vajalikke oskusi ja veedame sisukalt aega.

Tegevusi juhendab **Tiia Uutsalu**.
Päevakeskuse tel **346 1345**.

I veerand Simuna Koolis

Õppeaasta esimesel nädalal toimus spordipäev. Tublimad sportlased olid Kelli Loorits ja Kaarel Gustav Põldmaa 1. klassist, Katre Linnas ja Joel Henry

klassikollektiivid, lasteaiarühmad ja töötajate kollektiivi.

Rakveres toimus algklasside kergejõustikuvõistlus. Simuna Kooli võist-

Direktor Põldmaa uue näoga. Siiri Kanarbiku foto.

Visnapuu 2. klassist, Mia Lota Maasik ja Rasmus Kaasik 3. klassist, Andra Rajaste ja Rando Linnas 4. klassist, Maris Nõmmiste ja Rasmus Leino 5. klassist,

kond saavutas üheteistkümne kooli hulgas 5. koha. Katre Linnas 60m jooksus 2. koht, Tony Priks 400m jooksus 4. koht, Andra Rajaste 400m jooksus 6.

Libadirektor ja emakeele õpetaja Erkki Sillamaa. Siiri Kanarbiku foto.

Kailiki Siim ja Timo Seppern 6. klassist, Kristella Luht ja Andris Pent 7. klassist, Mona Seppern ja Kermo Ojaste 8. klassist ning Marleen Rivimets ja Erkki Sillamaa 9. klassist.

11. septembril käis koolis pildistaja ja jäädvustas käesoleva õppeaasta

koht.

13. septembril käisid Maris Nõmmiste, Andris Pent; Kristella Luht ja õpetaja Siiri Kanarbik Paides kodu-uurijate konverentsil. Andrise ja Kristella töö tunnistati laureaadi tiitli väärilis-

Andris Pent, Maris Nõmmiste ja Kristella Luht kodu-uurijate päeval. Siiri Kanarbiku foto.

Sügise sünnipäev

Mitmendat aastat tähistatakse Kiltsi kooli sügise sünnipäeva mitmesuguste ettevõtmistega. Kord on selleks sügisandide näitus, teine kord põnevad leiud metsast. Sel aastal oli teemaks „Sööme ära!“.

Üldteemast lähtuvalt tuli mõte korraldada sellel aastal õpilaste valmistatud retseptiraamatute ja õunakookide küpsetamise võistlus. Retseptiraamatutes olid peategelasteks õun, sibul ja

porgand. Sirvides valminud raamatuid võis lisaks kookide-pirukate valmistamisõpetustele leida ja mitmesuguseid tervislikke jooke ning isegi õunalasante. Viimast proovime kindlasti küpsetada kodunduse tundides. Agaralt löid retseptide otsimisel kaasa emad – suur tänu neile!

Õunakookide võistlusele laekus kaks õppekõõgis küpsetatud võrratult lõhnavat kooki. Kolmas ei saanud kah-

16. – 20. septembrini toimus „Nun-nunäitus“ ja tähistasime porgandinä-dalat. Viimase raames pakuti sööklas erinevaid roogasid porgandist ja ainetunde läbis ka porganditeema. Käelise- ja kunstitudides valmis hulk põnevaid töid porgandist.

16. septembril käisid Simuna Kooli lapsed ja õpetajad Tartus, kus külastati AHHAA keskust ja Aura veekeskust.

18. septembril osalesid Simuna Kooli õpilased kihelkonnakoolide sügiskrossil. Tagasi tuldi priske medalisaagiga – üks esikoht, seitse teist kohta ja kaks kolmandat kohta.

23.–27. septembrini tähistasime õun-näädalat. 25. septembril külastas lasteaia- ja algklassidelapsi Ervin Lillepea teatrietendusega.

30. september – 4. oktoober oli sibulanädal. 1. oktoobril käisid algklasside lapsed Rakveres teatris vaatamas Viljandi „Reky“ etendust „Sööbik ja Pisik“.

1. oktoobrist hakkasid lasteaialapsed Väike-Maarjas ujumas käima. Aitäh Väike-Maarja lasteaiale, vallavalitsusele ja lastevanematele, kes vajalikule ettevõtmisele öla alla panid.

3. oktoobril osales 3. klass ja õpetaja Tiia Lepp Sagadis „Metsaga sõbraks“ projektis.

4. oktoobril tähistasime õpetajatepäeva. 9. klassi õpilased andsid tunde ja lasteaias proovisid õpetajaametit lapsevanemad. Õpetajad ja koolitõetajad meisterdasid samal ajal töötoas kipsist maske. Hiljem maiustasid kaasa toodud suupistetega ja vallavalitsuse poolt kingitud tordiga. Tähtis päev lõppes Rakkes kihelkonnakoolide haridus- ja kultuuritõõtajate peoga. See pidu tähistas ühtlasi ka viieteistkümne aasta möödumist Simuna kihelkonnakoolide koostõõ algusest. Sooja sõnaga meenutati õurituse algatajaid Lehte Sirelpuud ja Toivo Olvit.

„Kiisude“ rühma lapsed käisid külas Sõstramaa talus. Seal sai uudistatud, mis ja kes talus kasvavad, mis töid tehakse ja kuidas puhatakse. Suur tänu Martti kodustele, kes meie lapsi lahkesti vastu võtsid.

18. oktoobril külastasid lasteaia- ja algklassilapsed Simuna rahvamajas teatrietendust „Pilli Tiidu“ ja suuremad lapsed käisid Laekvere Rahva Majas kuulamas Tiina Tšatšua etiketikoolitust.

Veerandi viimasel päeval osalesime ka kihelkonnakoolide laagris Sallas. Teemaks oli „Õun“. Võisteldi õunakoogi küpsetamises, osavusmängudes, viktoriinis, maastikumängus.

Kaua aega otsis meie kool poistele tehnoloogiaõpetuse õpetajat ja olime peaaegu juba lootust kaotamas. Kuid vanasõnad on ikka ühed targad sõnad – kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Hädast aitas välja lapsevanem Jaana Palmisto, kelle juhendamisel tehti koolimaja ustele rõõmsavärvilised ja humoorika tekstiga sildid. Fua-jeesse on meisterdatud paar järi. Vanadest alumiiniumlusikatest valmisid omapärased nagid. Ideid on õpetajal veel küllaga.

Kaja Põldmaa direktor

juks õigeks ajaks küpseks. Žürii moodustasid esimese kolme klassi õpilased ja õpetajad, kes valisid maitsvamaks koogiks 5. klassi õpilase Merette Möldre küpsetatud koogi. Auhinnalise teise koha koogi küpsetasid 7. klassi poisid Wan Ingar Ingeroinen ja Tarvo Seimar. Maitsva proovitüki kookidest said kõik õpilased ja õpetajad.

Kati Hiir Kiltsi Põhikooli õpetaja

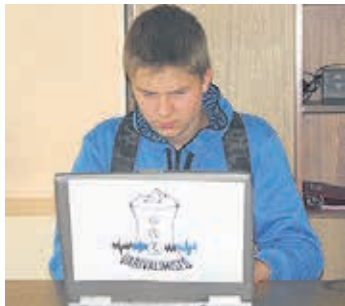
Varivalimised 2013

Väike-Maarja Gümnaasiumi 13-17-aas-tased Eesti kodakondsusega noored võtsid osa 1.-9. oktoobri üle-eestilise poliitiliselt sõltumatust kodaniku-hariduslikust projektist Varivalimised. Nimetus “Varivalimised” on tulnud inglise keelsest sõnast Shadow Elections, mille mõte on tuua noored nõ varjust välja. Eestis viiakse see projekt läbi

juba 3. korda. Usume, et noor on juba 13. eluaastast alates võimeline maailma asjadest väga hästi aru saama ja lisaks valmistame noori ette tulevikuks, mil nad on täieõiguslikud aktiivsed kodanikud. Varivalimiste projekti kaudu said noored vanemate inimeste-ga sarnaselt kohalike omavalitsuste valimisel valida. Noored saavad realselt kogeda, kuidas käib valimiste protsess ja demokraatia alustegevus – hääletamine. Valimisealised noored varivalida ei saanud, kuna eeldame, et täisealised kodanikud võtaksid osa ikka “päris” valimistest.

Meie kool on innovaatiline. Meie noored võtsid osa e-valimistest. Hääletada sai nii kodus sobival ajal kui ka kooli valimispunktis. Meie koolis oli avatud Varivalimiste hääletuspunkt 1.-3. oktoobri. E-hääletamine käis rahvastikuregistri põhisel. Sisenedes valitud e-hääletussüsteemi nägi varivalija enda kohaliku omavalitsuse volikogu kandidaatide nimekirja, kes kandideerivad varivalija kodukohas. Noor sai teha oma valiku nende seast. Süsteem kontrollis, et varivalija vanus ja kodakondsus oleks kohalike omavalitsuste volikogu varivalimiste jaoks sobilik.

Mis juhtub noorte hääletega? Kas

Varivalimistel on käimas e-hääletus. Ly Ipsbergi foto.

need lähevad arvesse? Ei, noorte hääled päris valimistel arvesse ei lähe. Küll aga uuritakse tulemusi ja avaldatakse osalusstatistika (näiteks kõige aktiivsemad piirkonnad, vanuseline osalus, kui palju osalejaid üleriigiliselt jne). Noorte hääle avalikustamise eesmärk on näidata noorte arvamust ja saata ühiskonda sõnum, et mitte ainult valimisealised inimesed ei peaks osalema ühiskonnaasjades ja et ka noorte arvamus on tähtis. Tänavu tehakse varivalimiste hääletustulemused teatavaks oktoobrikuus, pärast tavavalimiste lõppu ja jaoskondade sulgemist. Sel moel ei saa noorte valikuid hääletamise ajal kuidagi reklaamiks kasutada ega mingilgi määral manipuleerida.

Osalejad arvates tasus valimissimulatsioon osaleda, kuna see oli tegevus, mille käigus said nad rohkem teadlikumaks oma rollist ja võimalustest ühiskonnas kaasa rääkida. Osaledes said nad näidata, et nad on asjalikud, ettevõtlikud ja hoolivad kodanikud, keda otsustajad võiksid nii mõnigi kord palju rohkem kuulda võtta.

Oktoobris toimub avalik üritus, kus tulemused esitatakse. Lisaks ilmub info nii varivalimiste (www.varivalimised.ee) ja ka Eesti Noorteühenduste Liidu (www.enl.ee) kodulehele. ENL edastab tulemused ka Eesti meediale, koolidele, noortekeskustele. Tulemuste avalikustamisüritus on avatud kõigile huvilistele.

Kristi Põdra gümnaasiumi õpetaja

Kiltsi Põhikooli 9. klassi õpilaste arvamused pärast õpetajaameti katsetamist õpetajate päeval

Marissabell

Õpetasin viiendast kuni üheksanda klassini matemaatikat ja eesti keelt. Tunde valmistasin ette terve öö. Hommikul ei olnud söögiisu, sest olin liiga närvis. Vahetunnid möödusid väga kiirelt. Tundus, et vahetunni asemel kümne minuti oli seda hoopis üks minut. Tundides läks ka aeg väga kiiresti. Mul

oli võimalus ka kaheksanda klassi õpilaste töid paranda ja hindeid panna, siis ma mõistsin, et õpetaja töö on ikka raske küll. Mõistan nüüd paremini õpetajaid ja seda, kui palju vaeva nad näevad tunde ette valmistades ja siis hiljem neid meile andes.

Reelika

Mina õpetasin viiendast kuni üheksanda klassini füüsikat ja ajalugu. Olin ka tunde ette valmistades hommikuni üleväl. Vahetundides oli vaja palju teha ja enda jaoks ei jagunudki aega. Õpilased kuulasid sõna, aga vahepeal ei kuulanud ka. Vähemalt sain väikse kogemusegi, kuidas on olla õpetaja.

Minna

Õpetasin viiendast kuni üheksanda klassini loodusaineid ja inglise keelt. Mina õõ läbi tunde ette ei valmistanud,

üleväl ei olnud, sest olen nende ainetega suhteliselt hästi kursis. Tundide ettevalmistamine ei olnud väga keeruline, kuid tundide ettevalmistamine ja tundide andmine olid kaks erinevat asja. Ma ei olnud arvestanud sellega, kui kiiresti õpilased infot vastu võtavad. Õpilased said oma tööga kiiremini valmis ja siis pidin lisaks uusi teemasid

9. klassi õpilane Annika Midt tarkust jagamas. Merje Leemetsa foto.

võtma ja rääkima veel kõike, mida teadsin. Õpilased olid toredad, kuid vahetunnid lühikesed. Leian, et õpetajaamet pole amet, mida peaks kartma.

Annika

Õpetasin teist ja neljandat klassi. Tunde valmistasin ette ikka mitu tundi. Päev oli tore, kuigi mõnda last tuli tunnis keelata. Tunnid tundusid pikad ja vahetunnid lühikesed. Liitklassile oli natuke raske tundi anda. Kunagi väiksena tahtsin õpetajaks saada, aga enam ma seda ei taha.

Kuldar

Õpetasin esimest ja kolmandat klassi. Tunnid valmistasin ette nende alguses. Tunnid olid pikad ja venisid. Vahetunnid tundusid lühikesed. Pidin õpilastele teemasid seletama ja näitama, kuidas midagi teha. Õpetajaks ma saada ei taha. Muidu päev oli tore.

Äntust viivad 13 000 sammu alati Rooma

Väike-Maarja lasteaia personal teadis, et metsloomad kohalikus metsas ära ei eksi. Kristel Kitsingu foto.

Seiklus algas mitu nädalat varem, aga ruumi kokkuhoiu eesmärgil algab meie seiklus 14. septembril kell 10.00, mil Äntu matkarajal kohtusid lustakateks

Rinnahoidja nime saanud rakmed olid mõnele tiimile komistuskiviks. Anneli Mikiveri foto.

metsloomadeks kehastunud lasteaia-töötajad, ettevõtlikud Joosand OÜ klienditeenindajad, sotsiaalpäastjad Väike-Maarja Hooldekodust, Tarapita tantsuseltsilised, erakorralise meditsiini tehnik ja muud aktiivsed naised Väike-Maarja vallast – start anti esimesele Naiskodukaitse sügismatkale, millel osales seitse võistkonda.

Mõnetunnise rännaku tegid võitjaks ülesanded, mis tutvustasid Naiskodukaitse erinevaid tegevusi. Näiteks tuli naiskondadel kustutada tulekustustekiga tuld, anda esmaabi rästikuhammustuse korral, lasta vibu, tunda pimesi ära maitseaineid, riietada üks tiimiliige aja peale kaitseväge välvormi ja keeta priimusel ilma abivahenditeta kõvaks kaks vutimuna.

Ürituse korraldaja, naiskodukaitsja Anneli Mikiveri sõnul oli oluline, et

trassil läbitakse kõik kontrollpunktid, sest aeg üldarvestuses rolli ei mänginud. Ent ta seadis enese jaoks üritusele ka alaeasmärgi. „Tahtsin, et nad saaksid aimu meie tegemistest ja leiaksime võimalikult palju huvilisi ka Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoks konna liikmeks,” selgitas Mikiver.

Emotsioone jagus rajale ja finišisse

Oma nimeks Põldjumikas määranud naiskond pidas kohalike inimestena endid headeks orienteerujateks. „Ega siin eksida ei ole ju kuhugi. Äntu on õnneks koht, kus kõik teed viivad Rooma,” oli Põldjumikate üks liikmetest veendunud, et tunneb kohaliku inimesena neid Äntu matkaradu nagu oma viit sõrme.

„Panime kaardi kotti, vaatasime puude pealt kollaseid märke ja aina süstisime,” sõnas ka Põldjumikate teine liige.

„Ma võin neid siniseid täppe vaadata, ma ei jaga kaarti,” tunnistas üks Põldjumikatest. Ta selgitas ilmekalt, kuidas nad Umbjärve otsapidi välja jõudsid. „Me panime Punamäelt. Kus see rohurada oli, mõtlesime, et siia vasakule küll ei ole kedagi läinud, siin on ju puhta rohtus, lähme ikka paremale. Ja siis kütsime mõõda mingit järve, taha järvede juurde välja. Vahtisime aga puude peal kollaseid jooni ja lasime.”

End lillakateks ja jume-kateks naisteks nimetanud Põldjumikad rääkisid, et rajal sai veelgi nalja. „Meil oli ilge tempo peal: 13 000 sammu oli vaja täis teha.” „Mõtlesime, et ometi me käime kiiresti, et kuidas nad kogu aeg järgi jõuavad,” arutleti konkurentide tempo üle. „Siis tegime teistele käki. Tõmbasime neile puuroikaid ette tee

peale,” oldi veendunud, et taoline käitumine tõigi neile karistuse. Nad kaldusid rajal kursilt kõrvale.

Maitseainete pimesi tundmises jäid Põldjumikad oma oskustega rahule. „Riisi ma tundsin kohe ära. Jube kaneeli lõhnaga riis oli. Kõik asjad lõhnasid kaneeli ja nelgi järgi,” märkisid Põldjumikad „No kartulitärklis – seda ikka perenaine tunneb ära. Esmaabitehnik tunneb selle ära kui õhkrinna – krudiseb.”

Komistuskiviks sai naistele kaasliikmele rakmete korrektselt selga panemine ja kinnitamine. „See, mis tal seljas oli, me ei osanud seda õieti pan-ju. Mingi seljakoti moodi asi. Me

ei ole seda käes hoidnud, me ei oska seda tegelikult panna. Meie jaoks oli see lihtsalt mingisugune kott,” rääkis üks Põldjumikatest. „Me panime talle lihtsalt mingi rinnahoidja.” Ka priimus osutus imevidinaks. „Ega mina ei tea, kuidas see tööle läheb. Hallipäine onu oli ja pani tööle – mis viga minul muna keeta,” meenutas üks Põldjumikatest.

Vibu laskmises ei andnud naistele asu kaotatud punktid. „Vibu laskmine läks meil metsa ja seal me oma punktid kaotasimegi – seal oli võimalus palju teenida.” „Olengi veidi pettunud, et siin vibudega mängima pidi. Oleks automaadi kätte andnud, siis ma oleks täristanud trrrrrrrrrr,” kiitles Põldjumikate tiimiliige. „Ma olen teise aja laps. Ma olen kah Kalašnikovist lasknud, seda kokku ja lahti võtnud ning tulistanud – nüüd on hoopis teised relvad.” Võistkonnakaaslane seepeale. „Tegelikult oli just hea, et vibud olid. Punamäele oli tõus, hingeldasid veel ja käed värisesid,” oli paarilise seisukoht.

Põldjumikad räägivad, et väga tore oli. „Siin ei olekski väga tahtnud roomata ja hingeldada.” „Sa võtsidki seda nagu fun'i, see ei olnudki nagu võistlus. Kui oleks võistlusena välja hõigatud, siis oleks teisiti võtnud: oleks pulsi äkki üles tagunud.”

Silma torkasid finišeerudes vaid naerunäod ja kuhjaga osalejate emotsioone. Mitte keegi ei lõõnud rajal käega ja ei virisenud. Tõelised Eesti naised! „Ma kujutasingi seda üritust nii ette, et kõik ongi nii, ja kõik ongi väga hästi. Kõik said oma punktid läbitud, olid rõõmsad, roosad ja rahulikud,” kinnitas ka ürituse eestvedaja Anneli Mikiver. Ta tänas Kaitseliidu Viru maleva kaitseliitlasi, noorkotkaid, kodutütreid ja naiskodukaitsjaid, Joosand OÜ-d, Väike-Maarja politseijaoskonda, Gaide Ilvest ja kõiki vabatahtlikke, kelle ühisel toel üritus õnnestus.

Täidetud sai ka korraldaja püstitatud alaeasmärk, sest kohapeal asus

Õnnelikud lõpetajad, kellest nii mõnigi astub naiskodukaitsesse. Kristel Kitsingu foto.

nii mõnigi vaimustunud näitsik täitma liitumisavaldust Naiskodukaitsesse as-

tumiseks. „Vaat selline üritus tekitas minus juba huvi. Mul hakkab mõte natuke teistpidi tööle,” sõnas ka üks Põldjumikate liikmetest.

Ja juttu jätkus kauemaks - ikka Naiskodukaitses

Lõkkeaseme juures jätkus naistel suu matsudes ka veidi aega omavahel juttu puhuda. „Ma tean täpselt, mis nende naiskodukaitsjate eelkäijad olid – need Lindad. Ja 1924 oli Tallinnas, 1920 oli Soomes Lotta Svärd,” rääkis üks võistlejatest, tunnistades, et on palju lugenud. Ta oli pettunud, et rajal oma taoliste teadmistega kuskil hiilata ei saanud. Minu küsimusele, kes on Naiskodukaitse praegune esinaine, osalejad vastata ei osanud. „Tea ajaloost,” märkis üks Põldjumikatest.

„Nad tahtsid kodumaa kaitsmisel oma panuse anda. Nemad olid need, kes sõjas keetsid supikest ja andsid esmaabi – ühesõnaga tagala,” hiilgab teadmistega üks võistleja. Ent osalejad teadsid rääkida, et praegune Naiskodukaitse tegevus on suhteliselt sarnane, mis enne Teist maailmasõda. „Kes tahab võib relva kah kätte võtta,” sõnas

Rajal kaasa lõõnud tantsuselts Tarapita mees-tel on võimalik hakata Naiskodukaitsse toetaja-liikmeks. Anneli Mikiveri foto.

üks Põldjumikatest.

„Meie teame, et nad ongi kübaratega naisterahvad, kes paraadil seisavad seal presidendi ees. Ega tavainimesed seda „kõõgipoolt” ei tea,” tunnistas üks Põldjumikatest finišeeruja.

Kristel Kitsing

Liikluspäev Kilti koolis

Korraldasime enne pimedate õhtute saabumist koolis liikluspäeva „Laps liikluses”, mille käigus kontrollisime liikluseeskirjade täitmist kõikides kooliastmetes.

17. septembril ootas koolibussilt tulevaid õpilasi helkurvestidega varustatud patrull, kes kontrollis laste kõige odavama elukindlustuse – helkuri – olemasolu. Paljudel olid joped ja kotid helkurribadega varustatud, mõnel rippus ranitsa küljes helkiv loomake, kuid põlvkõrgusel rippuvat helkurit leidsid vähestel.

Sama patrull kontrollis ka jalgrattal kooli tulevate õpilaste kiivreid ja ratas-te korrasolekut. Tänapäevase mobiilside kaudu hoiatati koolikaaslast, nii et mõni laps poolel teel otsa ümber keeras ja koju varustust täiendama läks! Mõni minut esimesse tundi hiline mist anti esimest korda andeks.

Kooli peamajaja oli üles seatud liiklusemärgid, mis andsid juhiseid liiklusuundade ja kiiruse piirangute osas. Direktori kabinetis uksele seatud märk „Politsei” tekitas väiksemate õpilaste hulgas elevust ning suuremate õpilaste seas tõi nägudele mõnusaid muigeid.

Päeva kulminatsiooniks oli õpetaja Tanel Kümniku poolt ettevalmistatud liiklusviktoriin. Õpilaste teoreetilised teadmised liikluseeskirjadest olid hämmastavalt head. Vaja oleks neid ka praktikas rakendada.

Järgmise hommiku helkurireidi ajal olid tulemused tunduvalt paremad ja

Õpetajad Kati Hiir ja Tanel Kümnik liikluspäeva korraldamas. Merje Leemetsa foto.

enam ei süüdistatud emasid, kes helkureid jopetasku külge kinnitanud pole. Vaatamata bussiga kooli ja kodu vahel sõitmisele on helkurite kandmine kohustuslik. Pimedas tumedate riietega maanteel või tänaval kõndija teeb autotuhile märgatavaks just helkur.

Kilti koolis on ka edaspidi plaanis korraldada ootamatuid helkurite kontrole, mille käigus teavitatakse õpilasi ning nende vanemaid.

Merje Leemets

Kilti Põhikooli direktor

Naiskodukaitse peamised väärtused

Eneseareng – Naiskodukaitse on organisatsioon, mis tõstab läbi eneseteostusvõimaluste, üksteiselt õppimise ja koolituste naiste sotsiaalset toimetulekuvõimet. Omandatud teadmised ja oskused on rakendatavad nii organisatsiooni sisetelt kui ka väliselt.

Pärimuse hoidmine – Naiskodukaitse hoiab au sees organisatsiooni traditsioone ja rahvuslikke tavasid ning jäädvustab ja väärtustab organisatsiooni ajalugu.

Turvalisus – Naiskodukaitse aitab oma tegevuse ja hoiakutega kaasa turvalisema elukeskkonna loomisele. Iga Naiskodukaitse liige suudab hädaolukorras ise hakkama saada ja ka teisi aidata.

Vastutus – Naiskodukaitse koondab liikmeid, kes tunnetavad oma vastutust isamaa ja ühiskonna ees ning on vajadusel valmis kiiresti reageerima täitmaks vabatahtlikult oma riigikaitselisi kohustusi.

Organiseerumine naistena – Naiskodukaitse ühendab eri põlvkondadest ja erineva sotsiaalse taustaga tegusaid naisi, andes neile kõigile võimaluse mitmekülgeks ning kasulikuks ühiskondlikuks tegevuseks.

Allikas: www.naiskodukaitse.ee

Päästeamet kutsub üles osalema postrikonkursil „Kodu tuleohutuks”

Osalemiseks tuleb luua originaalne hüüdlausega poster, mis propageerib kodust tuleohutust ja motiveerib inimesi selle eest hoolt kandma. Postrit luues võib inspiratsiooni otsida järgmistest märksõnadest: hooletus suitsetamisel, tähelepanuta jäetud küünlad, tikud, hooldamata tulekolled ja korstnad, katkised või vanad elektriseadmed, pliidile unustatud söök, suitsuandur, tulekustuti jne.

Parimate postrite autorid saavad premeeritud vinge tahvelarvuti ja nutitelefoneid. Lisaks peaaahindadele annavad

eripreemiad välja näiteks Tallink, Teletorn, Jääaja keskus ja Eesti Kunstimuseum. Kõige tabavamaid töid kasutatakse edaspidi tuleohutusalases ennetustöös internetilehekülgedel, teavitusmaterjalides või väliüritustel. Lisaks korraldatakse parematest töödest näitus, mis rändab läbi terve Eesti.

Konkurss algab 2. oktoobril ja töid saab esitada kuni 10. novembrini (k.a.) digitaalsel kujul aadressile rescue@rescue.ee. Osa võtma on oodatud kõik huvilised alates 16. eluaastast

Kaarma külast Türki välja rännanud Tombergite järglased käisid oma kunagist kodukohta vaatamas

Selle aasta suvel pöördus Alfred Indrikson Väike-Maarja muuseumisse leidmaks siitkandist sugulasi. Tema vanaema Elisabeti isa Toomas Tombergi pere oli siitkandist 1885. aastal välja rännanud äsjases Vene-Türgi sõjas Türgilt vallutatud Karsi maakonda. Indriksonid olid Karsi välja rännanud Põltsamaalt. Muuseumi juhataja Marju Metsman juhatas teda võtma kontakti Vao külas elavate Tombergitega. Pea olidki Alfred ja Niina Indriksonid Vao külas Selja talus. Tutvustime üksteise põlvnemisahelaga, esialgu sugulust ei tuvastanud. Saime neilt kingiks Rootsist töötanud eestlase, keeleteadlase Aarand Roosi raamatu „Jumalaga, Kars ja Erzurum. Türgi eestlaste ajalugu“. Sellest raamatust on võetud ka väljarändamise lugu.

Käisime ka tema eellaste kodukohtas Kaarma külas. Seal tutvustas meile Hanno Tamm Tisleri talu-muuseumi vanade tööriistade väljapanekut. Temalt saime teada, et Kaarma mõisa maadel hakati talusid välja mõõtma 1880-date aastate algul. Ka endiste vabadikekohtade maid ja maju võeti talude alla ning müüdi (uutele) omanikele. Nii mõnigi talupere või vabadik jäi maata ja pidi otsima muud tööd või siirduma mujale. Hanno Tamm osutas ka põlispuudele varasemate võimalike vabadikeperekde asukohas.

Edasi uurisime meie perekondade lugusid kirikuraamatute, hingeloendite ja interneti genealoogiauurijate portaali GENI abil.

Väike-Maarja kihelkonna perekonnanime panemise raamatus on kirjas, et Kaarma mõisas pandi 1835. a perekonnanimi Tomberg Karlile, tema naisele Lenole, tütrele Kaiele ning poegadele Jaan, Tomas ja Karl. Kirikuraamatute ja hingeloendites on kirjas, et Kaarmal elanud Karl Tombergil (1782-1845) oli poeg Jaan (1809-1855) ja temal omakorda poeg Toomas. Toomas Tomberg oli sündinud Kaarmal 1844. a ja abiellunud 1875. a Leno Willemi tütar Trompeteriga Lasinurmelt. Nende lapsed Anna Marie (1876) ja Katerina Rosalie (1879) on aga sündinud Koonu külas, poeg Karl Georg (1882) Rakveres, kust 1885. a rännati välja Türki. Tütred Elisabet (1888) ja Maria (1889) on aga sündinud praeguses Türgis Karsi maakonna Uus-Estonia külas. (ka Novo-Estonskoje, nüüd Karacaören). Karsi linn asub praegusest Armeenia piirist 60 km edelas.

Ümberasujad paljudest Eestimaa paikadest asusid Rakvere linnast tee 22.04.1885 kümnest vagunist koosneva ešeloniga. Umbes 300-st inimesest jõudis Karsi lähedale rajatavasse Novo-Estonia asundusse 84 peret ehk 282 hinge. Pikast teekonnast väsinud, haigned ja majanduslikult äärmiselt nõrgad ümberasujad said kroonu poolt esimese aasta jooksul 10 kopikat hinge peale söögiraha. Igale perele anti veel 200 rubla abiraha ning külviks 7 puuda nisu ja 5 puuda otri iga hinge peale. Küla asukohaks valiti lagendik 5 km kaugusele Karsi linnast ja jõest, ühe madala veega jõekese äärde, kus sel ajal kasvas palju puid ja põõsaid. Küla asutamise kuupäevana esineb 19.05.1886. Maad võidi võtta nii palju kui jaksati künda. Esimesed aastad oldi maksuvabad. 1910.-datel elas külas üle 300 eestlase. 1912 ehitati kirik-koolimaja. 1918. a kevadel lahkusid Vene väed ja tulid türklased. Suur osa eestlastest asus ümber

(põgenes) Põhja-Kaukaasia Liwonia külla, Abhaasiasse Salme ja Sulevi külla. Maist 1919 kuni novembrini 1920 valitsesid Karsis armeenlased, edasi siiani türklased. 1970. a oli Karacaöreni külas 67 eestlaste ehitatud elumaja. Eestlasi oli külas 1969 – 50, 1975 – tosinaga jagu, 1985 – 1 pere.

Toomas Tombergi poja Karl Georgi kohta andmeid pole, tütarde järeltulijad on enamjaolt jõudnud tagasi Eestimaale ja saanud siin tuntud tegijaks. Anna Maria Tombergi Abhaasias Salme külas sündinud tütretütretütar Lilli Sapor on lõpetanud astronoomina Kaasani ülikooli, kaitsnud doktorikraadi Tartu ülikoolis ja töötab Tõravere observatooriumis.

Elisabet Tomberg abiellus Karsis Jüri Indriksoniga. Jüri Indrikson oli sündinud 1880. a Neanurmelt Põltsamaa kihelkonnas. 1885. a rändas perekond Karsi. Jüri ja Elisabeti poeg Vladimir, Alfredi isa sündis Karsis 1908. a. Esimese maailmasõja ajal siirdus perekond Põhja-Kaukaasiasse eestlaste asundusse. 1938. a Jüri hukkus (represseeriti). Alfred sündis 1935. a Liwonia külas Krasnodari kraisis. Alfredi vanemad olid mõlemad kooliõpetajad. 1945. a tuli perekond Eestisse. Alfred lõpetas Tallinna polütehnilise instituudi ja töötas mehhaanikainsenerina. Abielust Niina Olmrega poeg Vladimir on õppinud Tartu ülikoolis filoloogiat ja elab ning töötab Rootsist. Alfred Indrikson oli 1959. Eesti meister teateujumises ja kuulus 1955–1960 Eesti koondisse. Alfred on säilitanud siiani sidemed Türgi eestlastega. Suvel käis neil külas Valeria Aalbok Istanbulist oma tütardega. Valeria kaks poega elavad aga praegugi Karsis. Valerialt on saadud pilt Karsi kirik-koolimajast.

Alfredi 1937. a sündinud vend Viktor Indrikson on samuti lõpetanud TPI. Ta oli mitmekordne Eesti meister veepallis. Abielust meisterujuja Ulvi Voogiga sündinud kaksikud tütred Kaja ja Kaire on samuti meisterujujad ja EM-il medaleid võitnud. Kaja lapses ujumistreeneri Riho Aljandiga, kaksikõed Triin ja Berit ning vend Martti on perekonna traditsiooni kohaselt maailmaklassiga ujujad. Väärrib tähelepanu, et äsja tippspordist loobunud 28-aastane Triin Aljand siirdub treeneritööle Türgimaale Ankara uude ujumiskeskusse. Siirdub Türki – maale, kuhu tema esivanemad rändasid välja 127 aastat tagasi ja elasid seal ligi 30 aastat kuni Esimese maailmasõjani. **Tore oli teada saada, et Eesti tuntuimate ujujate Indriksonide-Aljandite dünastia juured ulatuvad Väike-Maarja kihelkonda Kaarma külla.**

Minu, Eino Tombergi emapoolsed esivanemad on elanud Vao külas üle Põhjasõja aegsed jälja- ja katkuaastad ning saanud siin nimeks Tanneberg. Minu isapoolsed esivanemad Tombergid on olnud mõldriteks Anija mõisas Viru-Nigula kihelkonnas ja Koonu mõisas Väike-Maarja kihelkonnas. Mõlema veski paekivist kehandid on säilinud ja teelt hästi nähtavad. Minu vanaisa vanaisa Jakob (1811-1872) võttis naiseks Mari Dengo Vao küla Uustalu talust ja tuli Koonust Vao külla elama 1839. a. Jakobi poeg Juhani (1838-1917) oli algul Vao külas Juhani talus sulaseks, 1862. a juba peremees ja ostis 1885. a talu mõisalt päriks. Olen sündinud Väike-Maarjas Tarvitajate Ühisuse ärijuhi ametikorteris (praegu ehitusmaterjali-

Eestlaste 1912. aastal ehitatud kirik-koolimaja Türgis Karsi maakonnas Karacaöreni külas. Foto Eino Tombergi erakogust.

de kauplus) 1930. a ja elanud Vao külas Juhani talus aastatel 1940-1949. Selja talu pärandas mulle ristiema Linda Veisberg 1996. a ja tänaseks on saanud sellest perekonna maakodu.

Täiendavad suguvõsa uuringud minu sugulust Alfred Indriksoniga ei tuvastanud, küll aga leidis Alfredi abikaasa Niina Indrikson-Olmre, et on kaugelt sugulane (pigem hõimlane?) Imbi Tomberg-Lättiga. Mõlemate esi-

vanemad on pärit Kose kihelkonnast Harjumaal ja suguvõsad on põimunud 5-6 põlvkonda tagasi.

Arhiivide kasutamine interneti kaudu on tunduvalt avardanud kodu-uurijate võimalusi. Populaarseks on saanud oma sugupuu kokkuseadmine. Hoolikamad on oma sugulaste kohta kirja pannud ka elukoha, tegevusala, hariduse ja muid inimest iseloomustavaid andmeid. Kiiduväärt on eriti need

uurijad, kes sugulaste leidmiseks võtavad ette reisi oma eellaste kunagisse kodupaika. Indriksonide külaskäigu kaudu saime uusi fakte Väike-Maarja kihelkonna ajalukku, et siitmailt rännati välja ka Türki. Saime teada mitmegi laiemalt tuntud inimese kohta, et nende juured ulatuvad meie maile. Suur tänu neile!

Eino Tomberg
30.09.2013

Hiite kuvavõistlus kestab porikuu lõpuni

Käesoleva kuu lõpuni saab osaleda Maavalla hiite kuvavõistlusel. Oodatud on ülesvõtted ajaloolistest hiitest, pühadest puudest, kividest, allikatest, ristipuudest jm pühadest looduspaiakadest, mis on jäädvustatud Eestis või mujal maailmas.

Kõik võistlusele saadetud ülesvõtted kandideerivad 400eurosele peaaühinnale. Lisaks on kuni 16aastastele noortele välja pandud 200eurone peaaühind. Välja jagatakse ka hulk eriauhindu rühmades: püha puu, kivi, vee-kogu, annid, hiie valu, pärimus, Vana Võromaa, Virumaa, saared, looduskaitse, muinsuskaitse ning maailma püha-paigad.

Maavalla koja vanem Ahto Kaasik ütles: “Värvikirev sügis on hiite jäädvustamiseks väga hea aeg. On ju koos aastaringiga muutuvad maastiku ilmed lahutamatu ja oluline osa püha-paikadest. Meie esivanemad on hiites

loodust kaitsnud ning oma põliseid tavasid järginud mäletamata aegadest peale. See pärand on haruldane ja väärtuslik ning väärib uuesti avastamist. Loodan, et huvilised kasutavad porikuu lõpuni jäänud nädalaid vanade väepaikade külastamiseks ning osalevad julgelt kuvavõistlusel.”

Tänavu saab esimest korda otsida pühapaikade asukohaandmeid looduslike pühapaikade andmekogust. Koostamisel olevalt leheküljelt leiab kaitsealuste ja väheohustatud pühapaikade andmeid idapoolsetest maakondadest: <http://andmekogu.hiis.ee/>

Võistlus kestab kuni 31.10.10226 (2013) ning Võitjad kuulutatakse välja Hiie vae tunnustamissündmusel 23.11. Tartus Riia 12 Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuse saalis.

Võistlust toetavad Kehrwieider, Võro Instituut, Eesti Rahva Muuseum, Eesti

Rahvaluule Arhiiv, Loodusesõber, Eesti Loodus, Maaleht, Maakodu, Uma Leht, Tihuse hobuturismitalu, Krautmani terveiseakadeemia, Looduse aasta foto ja Keskkonnaamet. Muinsuskaitseamet on pannud välja eriauhinna parimale koolinoorte jäädvustatud muinsuskaitsealuse pühapaiga kuvale.

Hiite kuvavõistlust korraldavad Maavalla koda, Hiite Maja SA ja Tartu Ülikooli looduslike pühapaikade keskus.

Eelmisel aastal võitis hiite kuvavõistluse Ain Raali ülesvõtte Tammealuse hiiekivist.

Võistluse lehekülj: <http://www.maavald.ee/kuvad/> Lisa saab küsida: tel 5668 6892, koda@maavald.ee

Andres Heinapuu
Maavalla koja kirjutaja

Silmarõõm

☺ **SILMADE KONTROLL** ☺ **SILMARÕHU MÕÕTMINE**
☺ **PRILLIDE MÜÜK** ☺ **PRILLIDE PISIREMONT**
☺ **OPTILISED PÄIKESEPRILLID**

6. november 2013. a. KELLA 10:00-st

VÄIKE-MAARJA HOOLDEKODU PÄEVAKESKUSES

Silmade kontroll maksab **6 eur**. Prillitellijale on kontroll **TASUTA**.

INFO ja etteregistreerimine telefonil: **5016825; 56564959**

November – mardi- ja kadrikuu

2. november – Hingedepäev
Nõukogude ajal peeti **7.-8. novembril** suuri sõjaväeparaade, marsiti punalippude ja loosungitega demonstratsioonidel - seda aega meenutavad kesk- ja vanemaealised igaüks oma-moodi.

10. november – mardipäev ja isa-depäev

11. novembril 1918. aastal asutati Kaitseliit

16. novembril 1988. a – Suverään-susdeklaratsioon. Taassünnipäev

19. novembril 1919. a – Võim Ajuti-sele Valitsusele

28. novembril 1918. a – Vene nõu-kogude väed tungisid Eestisse – Vaba-dussõja algus

29. novembril 1918. a kuulutati Narvas välja Eest Tõõrahva Kommuun.

30. novembril 1700. a püüdsid Vene tsaar Peeter I röövliväed vallutada Nar-vat, kuid said rootslastelt lüüa. Venela-sed vallutasid Narva alles 20. augustil 1704. a. Koos rootslastega võitlesid ka eestlased ning karistuseks käskis tsaar Peeter I kõik eestlased ära tappa ja maa tühjaks teha. Korraldus kõlas nii: "...et ma Eestimaal ei kuuleks enam inimese häält ega kuke kiremist ja et Eestimaal ei oleks enam näha eestlase jalajälge!" Seda käsku saadeti täitma krahv Šere-metjev, kelle karistussalgad põletasid külasid ja tapsid inimesi. Vene timukad pidasid eestlaste peale inimjahti. Selle röövretke (õigemini öeldes – kogu sõja) ajal toimus ka esimene küüditamine Venemaale. Hiiumaal elavad rootsla-sed küüditati Siberisse. Sama saatust tabas Tartu ülikooli professoreid ja üliõpilasi (sakslased ja rootslased). Inimesed põgenesid venelaste eest met-sadesse ja soodesse. Kelle venelased kätte said, see tapeti. Kuidas Šeremet-jev Eestimaal käitus ja kui kohutavaid kuritegusid korda saatis, sellest uhkel-dab ta oma kirjas tsaarile. Pärast põle-tamisi ja kohutavaid tapmisi kandis ta tsaarile kirjalikult ette: "Vaenlase maal ei ole enam hävitada midagi. Kõik ko-had on tühjaks ning lagedaks tehtud. Mehi, naisi ja lapsi on võetud vangi tuhandete kaupa, samuti ka hobuseid ja veiseid. Keda kaasa ei saanud võtta, pisteti läbi või raiuti tükkideks. Kogu Eestimaa on nii tühi, et kohad on veel ainult kaardil olemas. Eestimaal ei ole enam kuulda inimese häält ega kuke kiremist. Eestimaalt ei ole enam leida

eestlaste jalajälgi." Peeter I oli selle ta-patööga väga rahul ja annetas krahvile kõrgeid aumärke ja kalleid kingitusi.

Aga ometi jäi pärast sellist met-sikut tapatööd ja inimjahti Eestimaa metsadesse ja soodesse elama umbes 60 000 eestlast (mõnedel andmetel 75 000). Umbkaudsetel arvestustel elas siinmail 300 000 inimest. Kui suur Vene mõrtsukas Peeter I surnud oli (1725. a), siis tulid inimesed alles metsast välja ja asusid elama oma endistesse küla-desse. Hakati ehitama hooned ja ha-rima põlde. Sõda, nälg ja katk (viima-sed juba Rootsi aja lõpul) tegid tühjaks suured piirkonnad. Põllud olid kasva-nud võssa. Hävinesid väljakujunenud traditsioonid ja tavad. Väljaarenenud kultuur ja pärimused häabusid.

Venelased ei suutnud siiski tappa kõiki eestlasi, kuigi nad seda väga taht-sid. Läks ligi 200 aastat vaja ja siis oli eestlasi umbes miljon. Kõigest sellest, aga ka muistsest vabadusvõitlusest, Liivi sõjast, juba eespool mainitud Põhja sõja aegadest ning XX sajandi sõdadest kirjutab oma raamatus „Kuhu küll kõik külad jäid?“ autor Lembit An-ton. Peatükis „Venelased Eesti rahva-luules“, alapealkirja all „Assamalla la-hing“ toob autor näite Fr. R. Kreutzwaldi eeposest „Kalevipoeg“: „Õnnerikas põlvkene öitses Eesti radadella ... Õnnerikast õnneaega kippus sõda kur-namaie. Vaenuvanker vaatamaie Viru-maale veerenekse, venelaste vägesida, sõdalasi sadasida, tappejaida tuhan-deida, piinajaida pilvedena, mõrtsu-kaida musttuhat, keda kaugelt kurjad mõtted, röövimise kavatsused, toonud virulaste kaela. Vene röövijate jõugud, suured mõrtsukate parved, vördjalikud vennikesed, masajalgsed mõrtsukad, tulid meie maada muljuma, tulid kü-lasida rüüstama, peresida põletama, rahva vara riisuma, noori naisi narrima, lapsi-rauku tappema. Vereahned vene-lased tulid rahupõlve pillutama, õnne-aega lõpetama, viletsusta valmistama.“

Ka venelaste sajandite-tagused ku-ritööd Eestimaal kanduvad hirmsate mälestustena tänapäeva rahvaluule ja muistendite kaudu. Need vaenlaste ku-ritööd, mis rahva mälus kanti elavana edasi kümneid sajandeid, korjas rahva hulgast kokku Fr. R. Kreutzwald ja pani kirja eeposesse „Kalevipoeg“. Raius raamatusse... (Katkendid L. Antoni raamatust).

XX sajandi sõjad, küüditamised, läände põgenemised on jätnud rängad haavad tervele Eestimaale – nii füüsi-lised- kui hingehaavad – ja seda peami-selt „tänu“ Venemaale.

Taasiseseisvumise esimesel aastal (täpsemalt 1992. a mais) võtsid Valgas isamaalised mehed (J. Kuperjanovi pa-taljon ja kaitseliitlased) jõuga üle Vene sõjaväeosa (samas kohas, kus 1908. aastast tsaarivalitsuse ajal oli Vene, hiljem pärast Vabadussõda Eesti kait-seväe ja pärast Teist maailmasõda jäl-le Vene (nõukogude) sõjaväeosa. Vene kõrged ülemused (polkovnikud) saat-sid linna dessantväelasi ja eriotstarbe-lisi üksuslasi (nagu 1991. a jaanuaris) OMON paisati Lätis, Leedus „natsio-nalist“ kinni võtma ja tapma. Majade katustele paigutati kuulupildujad ja äh-vardati kogu Valga linn ja ka Eestimaa maatasa teha (nagu Vene tsaar Peeter I Põhjasõja ajal). Kohale tulid Eesti Va-litsuse ja kaitseväe juhid ning raskete läbirääkimise tulemusena venelased talsusid. Paljud nendest jäid hiljem Eestisse pensionipõlve pidama („tänu“ president L. Meri järeleandlikkusele – juulilepped!).

Valgas saadi siiski väga väike kogus sõjatehnikat, kuigi üritati ka mujal seda teha (näiteks Harjumaal). Aga praegu on Valgas Isamaalise Kasvatuse Pü-siekspositsioon, kus oma ajalugu ja tänapäeva tegemisi tutvustavad Eesti Kaitseväge, Kaitseliidu malevad, KAPO, Politsei- ja Piirivalveamet, Eesti ja Läti Päästeteenistus, Läti Politsei. On välja-panekud Vabadussõja, Väikese-Emajõe 1944. a lahingute ja Nõukogude armee teemadel. Teemapargis saab vaada-ta nõukogude sõjatehnikat (tank T-34, soomukid jm masinad), ronida metsa-vennapunkrisse ja helikopterisse MI-8, istuda püstkojas lõkke ääres. SA Isa-maalise Kasvatuse Püsiekspositsioon korraldab alates 2009. aastast Valga linna suurüritust – Rahvusvahelist Mi-litaarajaloo Festivali.

25. november on rahvakalendri jär-gi kadripäev.

30. novembril teame ajaloost kui Talvesõja algust.

Rahvakalendrisse ja ajaloosünd-mustele heitis pilgu
Jüri Kalvet
pensionär

Triigi spordihoones remonditi suvel jõusaal

Triigi spordihoone jõusaali vanem osa läbis suvel värskenduskuuri.

Kui mõõdunud aastal vahetati spor-dihoone katus ning küttesüsteem, siis sellel aastal jõudis järg jõusaali kangi-ruumi remondini. Remonti ootas see tuba juba mitmeid aastaid, et mitte öelda aastakümneid. Seintelt oli värv maas ning põrandas raskuste tõstmisest tekkinud augud.

Nüüd on seinad värselt värvitud, põrand valatud ning PVC-kattega kae-tud, uuendati ka valgustust. Töid teos-tas AS Antaares. Veidi kõpitsemist vaja-vad veel kangiruumis olevad seadmed.

Triigi spordihoones ootavad kasu-tajaid ka eelmise aasta lõpul soetatud

jooksurada, sõudeergo-meetrid ja ve-loergomeeter. Peale selle on spordihoones võimalik män-gida korvpalli, võrkpalli, kabet, malet, lauaten-nist, koroonat.

Spordihoo-ne on ava-tud pühapäevast neljapäevani kell 16.00-21.00. Ühe korra pääse maksab täiskasvanutele 1 euro, kuupilet 5 eu-rot.

Kertu Rebase foto.

Aule Rebane
Triigi spordihoone juhataja

(Väike-Maarja) 305 ok, 30 bp. 10. Mall Lepiksoo (Väike-Maarja) 259 ok, 19 bp. 11. Kessu Sulev (Simuna) 220 ok, 22 bp. 12. Viia Kiik (Väike-Maarja) 219 ok, 21 bp. 13. Halar Klaas (Väike-Maarja) 211 ok, 21 bp. 14. Reet Soidla (Väike-Maarja) 201 ok, 20 bp. 15. Malle Kask (Väike-Maarja) 200 ok, 20 bp. 16. Riina Jalast (VMG) 163 ok, 16 bp. 17. Aino Aren (Väike-Maarja) 137 ok, 13 bp. 18. Airi Einsalu (Maarjalill) 113 ok, 11 bp. 19. Tuuli Saksa (VMG) 88 ok, 8 bp. 20. Urve Tobreluts (Väike-Maarja) 87 ok, 8 bp. 21. Kalle Tobreluts (Väike-Maarja)

81 ok, 8 bp. 22. Maie Blaata (Väike-Maar-ja) 79 ok, 7 bp. 23. Terje Ruuben (FIE) 78 ok, 7 bp. 24. Urve Kalda (Väike-Maar-ja) 66 ok, 6 bp. 25. Birgit Villo (Väike-Marja) 65 ok, 6 bp. 26. Vella Lilleberg (Väike-Maarja) 62 ok, 6 bp. 27. Lembit Lilleberg (Väike-Maarja) 58 ok, 5 bp. 28. Kert Jurtom (Väike-Maarja) 58 ok, 5 bp. 29. Marko Põdra (Väike-Maarja) 47 ok, 4 bp. Maarit Einsalu (TLÜ) 30. Margus Salla (Triigi) 45 ok, 4 bp.

Maadlusuudised

Uus maadlushooaeg algas edukalt.

Mõni aeg tagasi olid maadleja-tel ärevad ajad, sest otsustamisel oli maadluse jäämine olümpiamängude kavva.

Nüüd on vaidlused vaieldud ja maadlus on jätkuvalt olümpiakavas. Samas on just kõik need vaidlused too-nud väga palju noori selle spordiala juurde.

Meie maadlusnoored alustasid oma hooaega **Sindis XII Leo Krenini mä-lestusvõistlustega 14. septembril.**

Saavutasime järgmised kohad:

- 1. koht – Jonete Visnapuu
- 2. koht – Károly Seemann
- 3. koht – Joel Visnapuu
- 3. koht – Kuldar Kangur
- 3. koht – Jevgeni Hamidžanov
- 3. koht – Romel Seemann
- 5. koht – Kristjan Jaago

Hästi esines sellel võistlusel Jevge-ni Hamidžanov, kes maadles ka meeste arvestuses ja saavutas 1. koha.

21. septembril toimusid Võrus XXXVII olümpiavõitja Eduard Pütse-pa mälestusvõistlused kreeka-rooma maadluses

Meie noormaadlejad esinesid südilt ja saavutasid järgmised kohad:

- 1. koht – Holger Toots
- 1. koht – Andris Pent
- 2. koht – Jevgeni Hamidžanov
- 3. koht – Kuldar Kangur

28. septembril toimusid Lihulas Gustav Vahari mälestusvõistlused

klassikalises maadluses

- 1. koht – Andris Pent
- 5. koht – Kristjan Jaago
- 5. koht – Karel Nõmmiste
- 5. koht – Kuldar Kangur

28. septembril toimus Nublust Na-bini vabamaadlusvõistlus Võhmas

- 2. koht – Holger Toots
- 3. koht – Romel Seemann
- 4. koht – Jonete Visnapuu
- 4. koht – Joel Visnapuu
- 4. koht – Károly Seemann

5. oktoobril toimus Vana-Vigalas võistlus Vigala Lahtine Matt klassika-lises maadluses.

- 2. koht – Jonete Visnapuu
- 3. koht – Joel Visnapuu
- 6. koht – Kristjan Jaago

12. oktoobril toimus traditsiooni-line rahvusvaheline maadlusvõistlus - Tapa Maadluspäev klassikalises maadluses. Eesti paremikule pakkusid konkurentsi Venemaa Pihkva maakon-na ja Läti maadlusparemik.

Meie valla noored olid tublid ja saa-vutasid järgmised kohad:

- 1. koht – Jevgeni Hamidžanov
- 1. koht – Liis Järvamägi
- 2. koht – Andris Pent
- 3. koht – Jörgen Kivila
- 9. koht – Kuldar Kangur

Lembit Kalter
maadlustreener

Maadlejad alustasid oma hooaega Sindis XII Leo Krenini mälestusvõistlustega. Lembit Kalteri foto.

Liis Järvamägi, Andris Pent, Jörgen Kivila, Jevgeni Hamidžanov ja Kuldar Kan-gur Tapa maadluspäeval. Lembit Kalteri foto.

Harjuta Terviseks!

Üritusest osavõtjaid on 393, kordi 8716. Punktiseis 10. oktoobri seisuga:

1. Annela Laidre (Väike-Maarja) 581 ok, 58 bp. 2. Öie Lambing (Väike-Maar-ja) 551 ok, 55 bp. 3. Heino Lambing (Väike-Maarja) 551 ok, 55 bp. 4. Aino Saaremäel (Väike-Maarja) 538 ok, 53 bp. 5. Ene Aabo (Väike-Maarja) 496 ok, 49 bp. 6. Geidi Kruusmann (VMG) 396 ok, 39 bp. 7. Mare Soovik (Maiximar) 353 ok, 35 bp. 8. Viivi Kahr (päästekool) 332 ok, 33 bp. 9. Sirle-Inga Kuldväli

ISSN 1736-9851

Pakun metsamaterjali väljaveoteenust MTZ traktoriga

Kontakt tel 5558 0604

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal teispäeval kell 18.00 Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlike vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

BORKHOLM EHITUS OÜ

•Üldehitus •Katused •Fassaadid •Siseviimistlus
•Müüritööd •Renoveerimine •Lammutustööd
•Korvõstuki rent (Dino 180T)
Tel. 51 82 940 borkholmehitus@gmail.com

Raamatupidamisteenus

Kontakt telefonil 5620 0406

O s t a n

märke, marke, vanaraha, piibli,
postkaarte, kunsti, Saksa kiivri.

Võib ka muid vanu asju pakkuda.

Tel 5590 6683

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa,
Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi.

Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:

ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetuse võib tekstide lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,

Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.

Tiraaž 1000 eksemplari. Tasuline 0,20 eurot

Kooli talu
võtab
rendile
või ostab
põllumaad
Väike-Maarja
vallas.

Priidik Preem,
tel 5801 6368
Matti Preem,
tel 529 8037

Tartu mets

Ostab

metsakinnistuid

kõikjal Eestis, ka saartelt

Teeme teile parima hinna

Küsi julgelt pakkumist

www.tartumets.ee

tel 555 77 007

Kohalik
põllumees
võtab
rendile
või ostab
põllumaid

Headel tingimustel
hea hind.
Soovi korral
ettemaks.

Kontakt Rein Miller
telefonil 5392 6640

Ostame kasvavat metsa,
põllumaad ja metsakin-
nistuid hinnaga kuni
10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või aset-
seda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Tugevat tervist ja muresid vähem,
et soovid ikka täide läheks!

November

97 Alvine Nurme – 2. novembril
91 Leida Pärna – 28. novembril
89 Leena Ahlberg – 13. novembril
89 Voldemar Komusaar – 17. novembril
89 Aino Traksmäe – 24. novembril
89 Endla Kütt – 29. novembril
88 Rosalie Metsanurk – 26. novembril
87 Helju-Laine Ilves – 19. novembril
87 Lembit Välja – 20. novembril
87 Endla Jakobson – 28. novembril
85 Elvi Liim – 5. novembril
85 Hilja Kaljo – 9. novembril
85 Agnes Vint – 27. novembril
83 Reino Laatikainen – 9. novembril
83 Maria Kull – 13. novembril
83 Helju Veermäe – 21. novembril

83 Enn Meisalu – 24. novembril
82 Olimar Mustasaar – 10. novembril
82 Egon Selgmäe – 22. novembril
81 Klara Adamson – 10. novembril
81 Mulje Kaare – 10. novembril
81 Astrid Roostar – 20. novembril
80 Lembit Kaare – 5. novembril
75 Jekaterina Divonina – 2. novembril
75 Aile Štība – 10. novembril
75 Virve Prits – 22. novembril
75 Meida Mayer – 27. novembril
70 Ülo Komp – 5. novembril
70 Sofia Zujeva – 7. novembril
70 Adolf Villo – 9. novembril
70 Velda Saar – 13. novembril
70 Mihail Brilliantov – 20. novembril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kristo Alber – 23. augustil
Loreena Kroll – 13. septembril
Lisandra Vill – 30. septembril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Toatais päikesekiiri,
sületais sooje sõnu,
peatäis kauneid lilli!

Kallis MERIKE VAIMEL!

Soovime Sulle palju õnne juubeli puhul!

Väike-Maarja Lasteaia pere

Mälestame

Nadežda Moissev 07.09.1921 – 20.09.2013
Erika Grau 05.07.1950 – 14.10.2013

Tasa, tasa lööb aegade kell,
alles jääb mälestus, hea ja hell ...

KJK AUTOREMONT OÜ

m ü ü b

kasutatud, taastatud ja uusi tehaserehve.

Oleme avatud:

E-R 8.00-18.00

Rehvihoajal ka laupäeviti!

Pikk tn 34B Väike-Maarja, telefon 5564 7380

Jaanus Toige

Olete oodatud!

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale 11. novembril kell 9.00-11.00.

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel 326 1345 või 5656 4959